

**HUDUDI
«YASHIL» TOIFADA**

11

**SAYYOH
ISHONCHI
MUHIM**

13

**ИРОДАДАН
ЯРАЛГАН ИНСОН**

14

O'zbekiston Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi nashri

Postda На почте

Vatanga va xalqqa sadoqat bilan xizmat qilish – oliy burchimiz!

2024-yil
11-iyul
payshanba

№ 28 (4670)

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan / Web-site: www.postda.uz / E-mail: info@postda.uz

MAHALLA BILAN HAMKORLIKDA

G'ijduvon tumani IIB JXX HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha inspektori, katta leytenant Farida Rahmatova xotin-qizlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, og'ir ijtimoiy ahvolga tushib qolgan ayollar sog'lig'ini tiklash, bandligini ta'minlash, hayotda o'z o'rnini topishga ko'maklashish masalalariga alohida e'tibor qaratmoqda.

– Xizmat hududimdagi 18 ta mahalla fuqarolar yig'inida 46 ming nafarga yaqin xotin-qizlar bo'lib, mahallalar yettiligi bilan hamkorlikda ishlaymiz, – deydi katta leytenant F. Rahmatova. – O'tgan olti oy mobaynida 75 nafar xotin-qizga himoya orderi berildi. Tazyiq va zo'ravonlik o'tkazgan fuqarolar bilan olib borilgan profilaktik tushuntirish ishlari natijasida 52 ta oila himoya orderi berilgan davr ichida yarashtirildi, 23 ta oilaning muammosi bartaraf etildi. Tuman IIBda probatsiya

hamda profilaktik hisobda turuvchi alohida e'tibor qaratilishi lozim bo'lgan 31 nafar xotin-qizning bandligi ta'minlandi. Ularning ijtimoiy muammolari hal etildi hamda psixologik yordam ko'rsatildi.

Shuningdek, ajralish yoqasiga kelib qolgan oilalardagi muammolarini hal qilish orqali ajralishlarning oldini olish, uzoq muddatga ketgan oilalardagi ayollar va qarovsiz qolgan farzandlar tarbiyasi bilan shug'ullanish, xotin-qizlarni chet mamlakatlardan qaytarish va o'zi yashagan

hududdagi bo'sh ish o'rinlariga ishga joylashtirgan holda bandligini ta'minlash, ishsiz va kasbga ega bo'lmagan ayollarni kasbga o'rgatish borasida keng ko'lamli tadbirlar, manzilli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

O'z muxbirimiz.

Suratda: katta leytenant F. Rahmatova «Zarafshon» MFY raisi Azim Ashurov hamda xotin-qizlar faoli Dilvinoz Tillayeva bilan. Buxoro viloyati.

YANGI O'ZBEKISTON – YANGI ICHKI ISHLAR ORGANLARI

ZAMONAVIY BINODA YANADA G'AYRAT BILAN

Yurtimizning har bir go'shasida qurilish, bunyodkorlik ishlari avjida. Eski binolar qayta ta'mirlanib, yangilari zamon talablari-ga mos tarzda qad rostlamoqda. Foydalanishga topshirilgan Kattaqo'rg'on shahar IIBning yangi ma'muriy binosi ham ana shunday bunyodkorliklarning yorqin ifodasi bo'ldi, desak, aslo mubolag'a emas.

Yangi binoning ochilish marosimida viloyat IIB boshlig'i, polkovnik Rahmat Mamatov, Kattaqo'rg'on shahar hokimi Gavhar Alimova hamda keng jamoatchilik vakillari, soha xodimlari, faxriylar ishtirok etdi.

Viloyat IIB boshqarma boshlig'i davlatimiz rahbari boshchiligidagi keyingi yillarda ichki ishlar organlarida keng ko'lamli, bosqichma-bosqich amalga oshirilayotgan islohotlar xususida to'xtaldi. Zamonaviy qulayliklarga ega yangi bino yurt tinchligi va osoyishtaligini ta'minlash yo'lida faoliyat olib borayotgan ichki ishlar organlari xodimlarining xizmat samaradorligini yanada oshirishga qaratilgani bilan alohida ahamiyat kasb etishini ta'kid-ladi.

riga aylanishi-ga ishonchim komil.

Ha, yangi inshootning bir-biridan shinam xizmat xonalarida xodimlar uchun yaratilgan im-

koniylarni, shuningdek, sport zali, psixologik xizmat ko'rsatish, kutubxona, o'quv hamda ma'naviyat va ma'rifat xonasini, vatanparvarlik burchagini ko'zdan kechirarkansiz, bu o'zgarish va yangilanishlar mamlakatimizda «Inson manfaatlarini har narsadan ulug'» tamoyilining amaldagi ifodasi ekanligiga amin bo'lasiz.

Gulnoza TURG'UNBOYEVA,
o'z muxbirimiz.

Samarqand viloyati.

YUKSAK MUKOFOT SOHIBLARI

QAT'IYAT VA MATONAT

MAQSAD SARI YETAKLAR

Hayotda berilgan imkoniyatlardan foydalana olgan kishi muvaffaqiyatga erishadi. Sho'rch'i tumanidagi 125-ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktab-internatining 11-sinf o'quvchisi Inomjon Islomov ham mavjud imkoniyatlardan foydalana oladi, berilgan umrning har lahzasini qadrlaydi.

Asli sariosiyolik Inomjon oila-da to'ng'ich farzand. U o'qishdan, hunar o'rganishdan, izlanishdan to'xtamaydi. Ayniqsa, matematika fanini juda yaxshi ko'radi. Matematika bo'yicha fan olimpiadasida ketma-ket 2 yil viloyatda birinchi o'ringa kiritgan. Viloyat ko'zi ojizlar kutubxonasi tomonidan yil kitobxoni deya e'tirof etilgan. O'tgan yili MDH miqyosida o'tkazilgan «Ta'lim iftixori» ko'rik-tanlovida esdalik ko'krak nishoni, sertifikat bilan taqdirlangan.

Lavhamiz qahramoni mental arifmetikaga ham qiziqadi. Ushbu fan bo'yicha mahorat kursini tamomlagan. Hozirda matematik amallarni hisoblashda

ishlatiladigan geometrik abakus ustida ishlayapti. Bu kelgusida ko'zi ojiz bolalarning geometriya fanini yaxshi o'zlashtirishida foydali qo'llanma bo'ladi.

– Inomjonning orzulari ko'p, – deydi ustoz Sardor Xolmirzaev. – U har doim men, albatta, Prezidentimiz qo'lidan mukofot olaman, deya niyat qilardi. Uning bu niyati amalga oshib, davlatimiz rahbarining farmoni bilan «Mard o'g'lon» davlat mukofoti bilan taqdirlandi. O'quvchimizning bu yutug'idan biz ham juda quvondik.

– Mukofot menga katta umid bag'ishladi, o'zimga ishonchim yanada ortdi. Ilm yo'lida izlanishdan to'xtamasligim kerak-

ligini yaxshiroq tushundim. Men inson mehnati qadr topadigan yurtida yashayotganimdan mamnunman. Buning uchun Prezidentimizga minnatdorlik bildiraman, – deydi Inomjon Islomov.

Qahramonimiz yaqinda O'zbekiston milliy universitetining matematika fakultetiga o'qishga kirish uchun hujjatlarini topshirdi. U ota-onasiga o'xshab o'qituvchi bo'lmoqchi. Zero, inson qat'iyligi uni, albatta, maqsadi sari olib boradi.

Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.

Surxondaryo viloyati.

XIZMATLARDA

YO'LOVCHILAR XAVFSIZLIGI UCHUN

Andijon viloyati Transportda xavfsizlikni ta'minlash boshqarmasining yo'lovchi poyezdlarini kuzatish otryadi xodimlari yo'lovchilar xavfsizligi uchun mas'uldir.

Yo'lovchi poyezdlarini kuzatish otryadi safdor xodimi, safdor Shuhrat Haqberdiyev «Andijon – Xiva» yo'nalishida qatnovchi poyezd kuzatuvchisi Yunusali Abdullayev bilan suhbatlashmoqda.

Har kuni «Andijon» markaziy vokzalidan Toshkent, Xiva, Ter-miz, Qo'ng'iro't, Qo'qon va Xon-obodga yo'lovchi poyezdlar qatnaydi. Yo'lovchilar oqimi kuniga qariyb 3 ming kishini tashkil etadi. Transportda xavfsizlikni ta'minlash boshqarmasi shaxsiy tarkibi 11 ta bekat hamda «Andijon» va «Xon-obod» vokzallari joylashgan uzunligi 224 kilometr bo'lgan temiryo'lga xizmat ko'rsatadi.

Poyezdlarda yo'lovchilarga kuzatish naryadlari hamrohlik qiladi. Ularning vazifalari yo'lovchilar xavfsizligini ta'minlash, temiryo'l transporti xodimlari bilan birgalikda yo'lovchi poyezdi harakatlanayotganda yo'lovchilarning tushishi va chiqishiga, vagonlar ulangan joy, zinapoyalar, tomlarida yurishiga yo'l qo'ymaslik, poyezd oxirgi stansi-yaga kelganida vagonlarni ko'zdan kechirib chiqish, begona shaxslar va buyumlar, egasiz narsalar hamda hujjatlar bo'lmasligini ta'minlashdan iborat.

Poyezd harakatlanganidan so'ng kuzatish otryadi vagon kuzatuvchilari, ishchi va xizmatchilar, vagon-restoran xodimlari bilan o'zaro hamkorlikda ish yuritadi, ularga

yo'l davomida naryad bilan muloqot qilish tartibi to'g'risida ma'lumot berib, huquq-tartibotni ta'minlash bo'yicha vazifalarni tushuntiradi.

Qatnov davomida kuzatish naryadi vaziyatni doimiy nazorat qilish va uning o'zgarishlariga zudlik bilan javob qaytarish maqsadida poyezd ichida harakatda bo'ladi.

– Yozgi ta'til boshlanishi bilan ko'pgina bolalar O'zbekiston bo'y-lab sayohat qilishadi, – deydi otryad komandiri, katta serjant Farhodbek Yigitaliyev. – Bolalarning ba'zilari birinchi marta mustaqil ravishda yo'lga chiqqan, ayrimlari esa allaqachon sayohat qilish tajribasiga ega bo'ladi. Qiziqarli safarlar chog'ida kuzatish otryadi xodimlari har bir bolalar guruhiga transport infratuzil-masi obyektlarida shaxsiy xavfsizlik choralari haqida tushuntirish berishadi. Transportdagi osoyishtalik posbonlari har bir o'tkazilgan suhbat yosh jamoa uchun o'ta muhim ekaniga ishonadi.

Ularni ko'z qorachig'idek asrash esa barchamizning burchimiz.

Boris KLEYMAN,
o'z muxbirimiz.

Andijon viloyati.

Kuzatish otryadi komandiri, katta serjant Farhodbek Yigitaliyev va safdor Xudoyshukur Allabergenov yo'lovchilar chiqishidan oldin poyezd vagonini ko'zdan kechirmoqda.

KONSEPSIYA – AMALDA

FARZAND ORTIDAN OLQISH

Rishton tumanining «Cheknas-riddin» mahallasida istiqomat qiluvchi 61 yoshli Shokirjon Tojiboyev ota sifatida bugun juda baxtiyor. Chunki o'g'li – mayor Lazizjon Tojiboyevning namunali xizmatlari ortidan ko'p va xo'p rahmat eshitmoqda...

Yaqinda Shokirjon aka yashaydigan xonadonga tashakkurnoma va sovg'alar bilan bir podpolkovnik kirib keldi.

– Rishton tuman IIB boshlig'ining ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha o'rinbosari, podpolkovnik Elbek Dolimov bo'laman, – dedi mehmon samimiy tabassum bilan.

boshlig'i, general-mayor Azizbek Ikramov otaning qo'lga tashakkurnoma topshirib, temir intizomli xodimni kamolga yetkazganligi uchun minnatdorlik bildirdi.

2013-yilda ichki ishlar organlarida xizmatni boshlagan Lazizjon Tojiboyev ayni paytda tumandagi «Uyrat» mahalla fuqarolar yig'inida profilaktika katta inspektori. Jonsarak inspektorning mahalla yettiligi bilan o'zaro hamjihatligi va xizmat intizomiga so'zsiz rioya qilayotganini tufayli mahallada jinoyatchilik butunlay jilovlanib, «yashil» toifaga kiritilgan.

Shaxsiy tarkib o'rtasida ma'naviy muhitni yaxshilash uchun xodim oilasi bilan yaqindan hamkorlik qilish juda yaxshi samara beradi, – deydi podpolkovnik Elbek Dolimov. – Bu talab Ichki ishlar organlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish konsepsiyasida ham qat'iy belgilab qo'yilgan. Xonadoniga yo'qlab borib, ota-onasiga rahmat ayt-

– O'g'lingiz Lazizjonning rahbari-man. Tarbiyali va intizomli farzand o'stirganingiz uchun sizlarga rahmat aytgani keldim.

Bu gapni eshitib Shokirjon akaning ko'zlarida sevinch yoshlari qalqidi.

– Farzandining ortidan rahmat eshitish ota uchun eng katta mukofot ekan, – deydi faxriy quvonchini yashirolmay. – O'g'limning rahbarlari uyimizga kelib, «Shunday farzand tarbiyalaganingiz uchun rahmat», deganida umr davomida chekkan barcha zahmatlarim unut bo'ldi, go'yo. Hamma ota-onaga ham shunday baxt nasib etsin.

Shokirjon akaning quvonchiga quvonch ulandi. Ko'p o'tmay, uni viloyat ichki ishlar boshqarmasiga chaqirishdi. Bu safar boshqarma

sangiz, ishonamanki, o'sha xodim yanada g'ayrat-shijoat bilan, ikki karra mas'uliyat bilan ishlaydi. Buni tajribam davomida juda ko'p qo'l-lab, samarasini yaqqol sezganman.

Podpolkovnik Elbek Dolimovning qayd etishicha, Rishton tuman IIB rahbariyati shuningdek profilaktika inspektorlari – leytenant Shahboz-bek Akramjonov, Najmiddin Homidov, Bekzodjon Qodirov, JQB tezkor vakili – leytenant Iqboljon Muxtorovlarning ota-onasi yashaydigan xonadonlarga ham borishdi. Farzandining namunali xizmati uchun rahmat eshitgan va tashakkurnoma olgan ota-onalarning esa quvonchdan boshlari osmonga yetdi.

Abduvosit SIDIQOV,
o'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

■ Самаркандская область

Старший эксперт-криминалист ЭКЦ УВД Самаркандской области капитан Алишер Махаматов один из немногих специалистов, исследующих вещественные доказательства по особо опасным преступлениям.

В криминалистическую службу Алишер Махаматов пришел после окончания Академии МВД в 2018 году. Молодого выпускника определили в Кошрабадский РОВД. Спустя год эксперта перевели в Джамбайский район. С 2020 года работает в ЭКЦ УВД области.

Алишер доказал, что опыт измеряют не годами, а разнообразием раскрытых дел. С начала года он провел 48 экспертиз, которые помогли в раскрытии тяжких преступлений. Одна из последних была связана с убийством мужчины, тело которого нашли на лестничной площадке. Инцидент

произошел по улице Рудаки, в многоквартирном жилом доме. Благодаря исследованию улик преступник был задержан.

Еще один трагический факт произошел на улице Фархадской. Водитель автомобиля, сбив пешехода, скрылся с места преступле-

ния. Камеры видеонаблюдения не зафиксировали госномер авто. Это обстоятельство усложнило следствие.

– Основная задача экспертов – в кратчайшие сроки тщательно осмотреть место преступления, обнаружить, зафиксировать и

изъять улики, – говорит капитан Махаматов. – Например, следы обуви, волосы, капли крови, окурки, слюна, микроволокна от одежды, отпечатки пальцев. Многое эксперту может рассказать и след от орудия взлома (в случае краж с проникновением), оброченная шапка, носовой платок, царапина на двери... Абсолютно «чистых» преступлений не бывает. Преступник всегда оставляет какие-то следы. Задача эксперта – их найти.

– Раньше отпечатки пальцев переводили на бумажный носитель и сверяли с отпечатками из бумажной картотеки, – продолжил А. Махаматов. – Сейчас методика совершенствуется, появляются новые способы раскрытия преступлений, на помощь приходят камеры видеонаблюдения, цифровое оборудование, электронные базы. С начала года с помощью камер раскрыли 15 краж на рынке.

Замира БАЛТАЕВА,
соб. корр.

Подготовка кадров

ОТ ТЕОРИИ К ПРАКТИКЕ

В Кашкадарьинском областном УВД состоялось совещание с участием курсантов первого и второго курсов Академии МВД.

На мероприятии рассмотрены вопросы прохождения практики в подразделениях областного управления.

Выступившие говорили о том, что программой предусмотрено оптимальное сочетание теории и практики, что весьма важно для подго-

товки квалифицированных кадров для органов внутренних дел.

Курсантам указана важность строгого следования установленным требованиям, своевременного и неукоснительного выполнения заданий.

Продемонстрированы пособия по методическому обеспечению, подготовленные профессорско-преподавательским составом Академии.

Соб. корр.

▶ NAVBATCHILIK QISMI

BEDORLIK OG'USHIDAGI MASKAN

...Kunni tunga ulagan navbatchilik qismi xodimlarini tungi soat uchda jiringlagan telefon ovozi hushyor torttirdi.

– Men «Batosh» mahallasida yashayman. Qo'shnimning uyida baqir-chaqir bo'lyapti. Janjal bo'lganga o'xshaydi...

Navbatchilik qismi katta inspektor-navbatchisi, podpolkovnik Baxtiyor Xolliyev tezda ishga kirishdi. Voqea joyiga profilaktika inspektori jalb etildi. Natijada dahanaki tortishuvga aylangan oiladagi kelishmovchilik bartaraf qilindi.

Qarshi tumani IIB Tashkiliy bo'linmasi Navbatchilik qismi xodimlari hududda tinchlik-oso-yishtalikni ta'minlashga munosib hissa qo'shishmoqda. Ular sohaviy xizmatlar xodimlari faoliya-

Suratda: Navbatchilik qismi katta inspektor-navbatchisi, podpolkovnik Baxtiyor Xolliyev navbatchi yordamchisi, serjant Zokir Murtazoyev bilan xizmat paytida.

tini muvofiqlashtirish asnosida, huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatlarni «issiq izida» fosh etish, eng muhimi, jamoat tartibini saqlash uchun kun-u tun xizmatda.

Bu yil tuman IIB Navbatchilik qismi joriy ta'mirdan chiqarilib, xizmat va dam olish xonalariga keng, shinam ko'rinish kasb etdi. Bundan tashqari, zamo-

naviy kompyuter, videokuzatuv va aloqa moslamalari o'rnatilib, avtotransport vositasi bilan ta'minlandi.

E'tiborli tomoni, aholi gavjum to'planadigan joylar, bozorlar, jinoyatlar sodir etilish ehtimoli yuqori bo'lgan maskanlarga videokuzatuv moslamalari o'rnatilib, navbatchilik qismiga integratsiya qilindi. Bu ayni paytda jinoyatchilikning oldini olish bilan birga, sodir etilganlarini tezkorlik bilan ochishda qo'l kelmoqda. Masalan, videokuzatuv kameralari o'rnatilgani tufayli «Tinchlik» va «Dasht» mahallalarida jinoyatlar soni joriy yilning dastlabki olti oyida o'tgan yilning shu davrga nisbatan 15 foizga kamaydi.

Davlat TURDIYEV,
kapitan.

Qashqadaryo viloyati.

▶ ICHKI TURIZM

HAM SAYOHAT,
HAM ZIYORAT

Namangan viloyati IIB Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va kadrlar bilan ta'minlash xizmati tomonidan viloyat ichki ishlar organlarida xizmat qilyotgan ayol xodimalarning madaniy dam olishi uchun Chortoq tumanida Baliqli ko'l qishlog'ida joylashgan Sulton Uvays Qaraniy ziyoratgohiga hamda Yangiqo'rg'on tumanidagi «Nanay» dam olish maskanlariga sayohat tashkil etildi.

Ziyoratgoh tarixi Sulton Uvays Qaraniy ismlari bilan bog'lanadi. Bir ulug' zotni ko'rmadan, undan ruhiy ta'lim olgan buzruk Uvays (xokisor, kamtar kimsa) deyiladi. Bu nom ilk bora Payg'ambarimiz tomonidan mazkur zotga berilgan ekan. Bu haqda Alisher Navoiy «Nasoyim ul-muhabbat» asarida batafsil to'xtalib o'tadi. U zotning «Sulton» deyilishiga sabab avliyolar sultoni, a'losi bo'lgan. Chunki u zotni Payg'ambarimizning o'zlari «Tobeinlar yaxshisi» deb zikr qilgan.

Bizda Sulton Uvays Qaraniy hazratlarining ruhi osoyish topgan ziyoratgoh tarixi haqidagi hikoyalar katta taassurot uyg'otdi. U yerdan chiqib, o'zining go'zal tabiati, purviqor tog'lari, salqin havosi, zilol suvlari bilan sayyohlar e'tiborini tortib kelayotgan, viloyat markazidan 70 km uzoqlikda joylashgan Yangiqo'rg'on tumanidagi Nanay qishlog'i tomon yo'l oldik. Qo'shni davlat sarhadlari tepadan ko'rinib turibdi. Keksalarimiz tog'havosi nafas yo'li kasalliklariga davo, deyishadi. O'pkamizni toza havoga to'ldirib, toshdan-toshga sakrab mavjlanib oqayotgan soylarni zavq bilan kuzatdik.

Yaxshi dam — mehnatga hamdam, deyishadi. Boshqarma tomonidan yaratib berilgan bunday imkoniyat charchoqlarimiz yozilib, ruhimiz tozarib, yanada kuch va shijoat bilan mehnat qilishga undaydi.

Mahliyo UBAYDULLAYEVA,
podpolkovnik.

Namangan viloyati.

▶ MAHALLA TINCH – YURT TINCH

«NAMUNA»NING
NAMUNALI YOSHLARI

Termiz tumanidagi «Namuna» mahallasi o'tgan oyda viloyat miqyosida «Yoshlar jinoyati va huquqbuzarligidan xoli mahalla» deb topildi. Albatta, bunda hudud profilaktika katta inspektori, podpolkovnik Sa'dullo Mengliyevning hissasi katta bo'ldi.

– Mahallada yashayotgan aholisining 911 nafari 14–30 yoshgacha bo'lgan yoshlar, – deydi podpolkovnik Sa'dullo Mengliyev. – Ular o'rtasida tizimli ishlar olib borilayotgani yutuqlarning bosh omili bo'lmoqda. Xususan, bu yil yoshlarning bandligini ta'minlash maqsadida ularga subsidiyalar ajratilib, tikuv mashinasi va motokultivatorlar olib berildi. Yana dehqonchilik qilish uchun yer ajratildi. Talaba yoshlarga esa to'lov shartnoma pulini to'lashda ko'maklashildi.

Mahallada «Qalqon» yoshlar guruhi tashkil etilgan bo'lib, ular profilaktika katta inspektori, podpolkovnik Sa'dullo Mengliyev bilan birgalikda tungi navbatchilikda aholi osoyishtaligini ta'minlashga bel bog'lashgan. Bundan tashqari, mahalla yoshlarining bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish uchun turli sport to'garaklari faoliyati ham yo'lga qo'yilgan.

Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.

Surxondaryo viloyati.

Туризм и безопасность

ОБЕСПЕЧИВАЯ БЛАГОПРИЯТНУЮ СРЕДУ

В последние годы туризм в Узбекистане становится одной из перспективных отраслей экономики. По мере расширения перечня услуг индустрии гостеприимства, улучшения ее инфраструктуры растет поток желающих посетить древние города страны.

В создании комфортных условий отдыха для любителей путешествий большое значение имеет безопасная среда. Этим непосредственно занимается Управление обеспечения безопасного туризма Бухарского областного УВД. Согласно данным, за первое полугодие регион посетили 687 100 ту-

ристов из 140 стран мира, а также около 2,2 миллиона жителей республики, что кратно больше показателя соответствующего периода прошлого года. Обеспечены прием и сопровождение делегаций из 19 стран в составе 492 человек и трех международных организаций.

Наряду с обслуживанием по своей линии туристов, личный состав вносит большой вклад в предупреждение преступлений и их раскрытие. В частности, задержаны восемь лиц, скрывавшихся от следственных и судебных органов. В ходе мероприятий, проведенных совместно с другими службами областного УВД, раскрыто 5 преступлений. Приняты меры в отношении 943 граждан, совершивших административные правонарушения. С целью создания дополнительных удобств для туристов партнерским организациям, предприятиям и учреждениям внесены 26 предложений и 20 предложений.

Махлиё РАШИДОВА,
старший лейтенант.

Бухарская область.

Джизакская область

«Дисциплина дорожного движения начинается с детства» – под таким девизом осуществляется деятельность по пропаганде ПДД среди учащихся школ. Она не прекращается и в период летних каникул.

Сотрудники подразделения УБДД УВД Джизакской области на регулярной основе проводят профилакти-

ческие мероприятия в оздоровительных лагерях. Очередная такая встреча состоялась в лагере

ВСЕ НАЧИНАЕТСЯ С ДЕТСТВА

«Energy», расположенном в Шараф-Рашидовском районе.

Инспекторы ДПС разъясняли ребятам, что они являются полно-

правными участниками дорожного движения, а значит должны следовать ПДД. С использованием наглядных пособий подросткам рассказали

о значении основных дорожных знаков, пешеходных переходах, перекрестках.

Соб. корр.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

ЖАДИД БОБОЛАРИМИЗ МЕРОСИ

«АГАР САБРИНГ БЎЛСА НАФСИНГГА ЙЎЛДОШ...»

Абдулла Авлоний – буюк шоир, ёзувчи, драматург, педагог, журналист ва халқ арбоби, ўзбек маданияти ва адабиётининг асосчиларидан бири. У ўзбек педагогикаси, драматургияси, миллий театри, журналистикаси, болалар адабиётини янги даражага олиб чиққан.

ВАТАННИ СУЙМАК

Ватан. Ҳар бир кишининг туғулуб ўскан шаҳар ва мамлакатини шул кишининг ватани дейилур. Ҳар ким туғулган, ўсган ерини жонидан ортиқ суяр. Ҳатто бу ватан ҳисси-туйғуси ҳайвонларда ҳам бор. Агар бир ҳайвон ўз ватанидан – уюридан айрилса, ўз еридаги каби роҳат-роҳат яшамас, маишати талх бўлур, ҳар вақт дилининг бир гўшасида ўз ватанининг муҳаббати турар.

Биз туркистонлилар ўз ватанимизни жонимиздан ортиқ суйдигимиз каби, араблар арабистонларини, қумлик, иссиғ чўлларини, эскимулар шимол тарафларини, энг совуқ қор ва музлик ерларини бошқа ерлардан зиёда суярлар. Агар суймасалар эди, ҳавоси яхши, тириклик осон ерларга ўз ватанларин ташлаб ҳижрат қилурлар эди.

Боболаримиз «Киши юртида султон бўлгунча, ўз юртингда чўпон бўл», – демишлар.

АХЛОҚ

Инсонларни яхшилиққа чақиргувчи, ёмонликдан қайтаргувчи бир илмдур. Яхши хулқларнинг яхшилигини, ёмон хулқларнинг ёмонлигини далил ва мисоллар ила баён қиладурган китобни ахлоқ дейилур. Ахлоқ илмини ўқуб, билуб амал қилган кишилар ўзининг ким эканин, жаноби Ҳақ на учун халқ қилганин, ер юзида нима иш қилмак учун юрганин билур. Бир киши ўзидан хабардор бўлмаса, илмини, уламони, яхши кишиларни, яхши нарсаларни, яхши ишларнинг қадрини, қимматини билмас. Ўз айбини билуб, икром қилуб тузатмакка саъй ва кўшиш қилган киши чин баҳодир ва паҳлавон кишидур. Расули акрам набийи муҳтарам афандимиз: «Мезон тарозусига қўйилладурган амалларнинг ичида яхши хулқдан оғирроқи йўқдур. Мўмин банда яхши хулқи сабабли кечаси ухламасдан, кундузлари рўза тутуб ибодат қилган кишилар даражасига етар», – демишлар.

Сўйласанг сўйла яхши сўзлардан,
Йўқса жим турмоқинг эрур яхши.
Ўйласанг яхши фикрлар ўйла,
Йўқса гунг бўлмоқинг эрур яхши.
Ишласанг ишла яхши ишларни,
Йўқса бекорлигинг эрур яхши.

ХУЛҚ

Инсон икки нарсадан мураккабдур. Бири жасад, иккинчиси нафсдур. Жасад кўз ила бор нарсаларни кўрур. Аммо нафс идрок ила яхши-ни ёмондан, оқни қорадан айирур. Жасаднинг ҳам, нафснинг ҳам бирор сурати бордурки, ё яхши ва ё ёмон бўладур.

Жасаднинг сурати ҳаммага маълум бир нарсадурки, ҳар вақт кўзга кўриниб турадур. Аммо нафснинг сурати кўзга кўринмайдурган, ақл ила ўлчанадурган бир нарсадурки, буни хулқ деб аталур. Агар бир киши ёшлигида нафси бузулур тарбиясиз, ахлоқсиз бўлиб ўсдими, «Аллоҳу акбар» бундай кишилардан яхшилик кутмак ердан туруб юлдузларга қўл узатмак каbidур. Расули акрам набийи муҳтарам саллоллоҳу алайҳи ва саллам афандимиз:

«Бир тоғнинг ўрнидан кўчиб кетганини эшитсангиз, ишонингиз, аммо бир одамнинг хулқи бошқа

бўлди деб эшитсангиз ишонмангиз», – демишлар.

Хулқи ёмон юз, кўзлидин на суд
Юз, кўзли хулқни қилмас кашуд.
Хулқ мариғига даво истасанг,
Марғ давосин берилур қистасанг.
Хулқи ёмонинг кетурар кўп зарар,
Хулқинг ўзи бошингга калтак урар.
Хулқи фано бўлса дегил алҳазар,
Хор-у залилликда қолур дарбадар.

ФИКР ТАРБИЯСИ

Фикр тарбияси энг керакли, кўп замонлардан бери тақдир қилинуб келган, муаллимларнинг диққатларига суялган, виждонларига юкланган муқаддас бир вазифадур. Фикр инсоннинг шарофатлик, ғайратли бўлишига сабаб бўладур. Бу тарбия муаллимларнинг ёрдамига сўнг даража муҳтождурки, фикрнинг қуввати, зийнати, кенглиги муаллимнинг тарбиясига боғлидур. Дарс ила тарбия орасида бир оз фарқ бор бўлса ҳам, иккиси бир-биридан ойилмайдурган, бирининг вужуди бириг бойланган жон ила тан каbidур.

Масалан: жой солилмаган яхши бир уйнинг ичида ўтирмак мумкин ўлмадиғи каби, ичига ҳар хил янги ашёлар тўлдуруб зийнатланган эски иморат ҳам ўлтурушга ярамайдур. Башарти ўлтурса, инсонлар: «Эски уйга янги золдивор», «кир кўйлакка жун жияк», «мис қозонга лой тувоқ» деб ҳажв, кулги қилурлар.

Фикр агар яхши тарбият топса, Ханжар, олмосдан бўлур ўткур. Фикрнинг ойинаси олурса занг, Руҳи равшан замир ўлур бенур.

САБР

Сабр деб бошимизга келган бало ва қазоларга чидамли бўлмакни айтилур. Ҳар бир ишда сабр ва совуққонлик ила ҳаракат қилмак лозимдур. Чунки бошимизга келадурган бало ва қазо, заҳмат ва машаққатларнинг барчаси жаноби Ҳақнинг иродаси ила ўлдиғи учун буларга сабрсизлик қилган кишилар ажр ва савобдин қуруқ қолурлар. Сабр инсонлар учун буюк бир фазилатдурки, жаноби ҳақ собирларни суяр. Қуръони карим ичида кўп ерда сабрни, собирларни мадҳ қилмишдур. Шариати исломияда жаноби Ҳақ тарафидан келган бало ва қазога сабр қилмоқ фарзи айнур.

Инсон ҳар бир ишни сабр ва матонат ила юрутса, мақсудига тинч ва роҳатда боруб етар. Ҳамиша саодатда яшар.

Секин борган киши мақсуда етгай,
Шошуб бесабрлар каж йўлга кетгай.
Агар сабринг бўлса нафсингга йўлдош,
Сени тавфиқи раббонига элтгай.

QO'SHSAHIFADA —

Patrul shahar kezadi

DOIMO XIZMATGA SHAY

Guliston shahri «Taraqqiyot» mahallasida-gi eski dehqon bozoriga Mirzaobod, Sayxunobod, Sirdaryo tumanlaridan dehqonlar meva-cheva olib kelib sotishadi. Ko'p qavatli uyda yashovchilar uchun bu juda qulay. Bugun ham qariyb o'n-o'n besh joyda savdo avjida. Xaridorlar orasida o'zini g'alati tutayotgan bir qiz safdorlarning e'tiborini tortdi. U mevani chelakka solish bilan ovora xaridorlarning orqa tomonidan yaqinlashib, sumkasidagi hamyonlarni ustalik bilan olib

qo'yardi. Bu ishni shu qadar ustalik bilan qilayotgani uchun hech kim sezmasdi.

Shu hudda xizmat olib borayotgan viloyat IIB JXX JTSB PPX 2-otryad komandiri, safdor Mardon Egamov va safdor Hamidulla Ismatov bir zumda uning yonida paydo bo'ldi. O'zlarini tanishtirib, qizdan shaxsini tasdiqlovchi hujjatni so'rashdi. Qiz sumkasidan pasportini olish uchun ochganida esa o'zga-larga tegishli pul va hamyonlar ko'rindi...

O'g'rigina qiz Jizzax viloyatining Paxtakor tumanida yashovchi B.N. bo'lib chiqdi. Hamyonini yo'qotgan uch xaridor unga qahrini socha boshladi. Safdorlar ularni tinchlantirdi. So'ng mahalla profilaktika

Sirdaryo viloyatida O'zbekiston aholisining 2,5 foizi istiqomat qiladi va uning yer maydoni butun respublika hududining qariyb 1 foizini tashkil qiladi. Shimolda Qozog'iston bilan, janubda esa – Tojikiston bilan chegaradosh.

inspektorining xonasiga olib borishdi.

Safdorlar Mardon Egamov va Hamidulla Ismatov, uch yildirki, mazkur hududda jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklarning oldini olish bilan shug'ullanadi. Shu vaqtgacha ular tomonidan o'nlab ana shunday holatlar fosh etildi.

Sirdaryo tumanidagi «Asaka Motors International» MCHJda umumiy loyiha qiymati 390 million dollar bo'lgan «EXEED» brendi ostidagi yengil avtomobil ishlab chiqarish zavodi ishga tushirildi.

Ayol va jamiyat

TADBIR AYLAGAN YETAR MURODGA

Nigina 26 yoshda. Guliston shahrining «Ulug'obod» mahallasida yashaydi. Ikki nafar farzandning onasi. Turmush o'rtog'i mavsumiy ishchi. Nigina ham biror kasb bilan shug'ullanishga qaror qildi. Dastlab mahalladagi torroqqina xonani ijaraga olib, ayollar uchun kiyim-kechak tika boshladi. Lekin ish hadeganda yurishib ketavermadi. Eski rusumdagi tikuvchilik mashinalari talabga javob bermasdi.

Shunday kunlarda tikuvchilik xonasiga formasi o'ziga yarashgan ichki ishlar organi xodimasi – Guliston shahar IIB HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektor, leytenant Surayyo Po'latova kirib keldi. Yonida mahalla raisi va boshqa mas'ullar. Maslahatlashib, tikuvchi qizga subsidiya ajratiladigan bo'ldi. 20 million so'mga yaqin mablag'ga uch turdagi zamonaviy tikuv mashinasi, bichish stoli, maxsus dazmol sotib olinishi mo'ljallandi.

ladi. Ularning teng yarmi ayollar. E'tiborlisi, joriy yilda xotin-qizlar o'rtasida jinoyatchilik darajasi oshmadi. Oilaviy nizolar, ajralishlar soni ham qisqardi.

– Ayol nozik xilqat, u jinoyat ko'chasiga kirdimi, buning jiddiy sabablari bor, – deydi leytenant Surayyo Po'latova. – Jinoyatning uchta muhim sababi bor. Birinchisi tarbiya, ikkinchisi oilaviy muhit, uchinchisi moddiy yetishmovchilik. Xotin-qizlar o'rtasida huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olishda mana shu uch yo'nalishga alohida e'tibor qaratamiz.

Joriy yilning o'tgan davrida shahar miqyosida o'ttizdan ortiq ayolga subsidiya, imtiyozli kreditlar ajratildi. Qariyb 100 million so'mdan ortiq mablag'ga qandolatchilik, kosmetika, tikuvchilik bilan shug'ullanish uchun zarur vositalar olib berildi. Xotin-qizlarni tadbirkorlikka oid bilim va malakasini oshirish ham e'tibordan chetda qolgani yo'q.

To'qsondan ortiq xotin-qizlar Guliston shahridagi monomarkazda qayta kasbga yo'naltirildi. Ularning teng yarmi shaxsiy biznesini yo'lga qo'ydi.

Leytenant Surayyo Po'latova qaysi ayolga qanday ko'mak ber-

Hech qancha vaqt o'tmay, Nigina Abdurahimovaga va'da qilingan tikuv mashinalari va jihozlari olib berildi.

Guliston shahrida qariyb 80 ming nafar aholi istiqomat qi-

gani, kimning o'z biznesini yo'lga qo'yilishiga bosh qo'shganining statistikasini yuritmaydi. So'raganga kamtarlik bilan bu borada qilinadigan ishlar ko'p, deb javob beradi.

MAHORATI QO'L KELDI

Sirdaryo tumani IIB EKG katta inspektori, mayor Dilshod Xayitmetov katta xizmat tajribasiga ega. Xizmat faoliyati davomida o'nlab jinoyatlarni ochishda ishtirok etgan.

Bugun ham tashvishli xabar kelib qoldi. Erkin iqtisodiy zonadagi «Peng-sheng» qo'shma korxonasida o'g'irlik sodir etilgan. Tezkor guruh tarkibida hodisa joyiga yetib bordi. O'g'irlik sodir etilgan joy maxsus lenta bilan o'rab olindi. Hech narsaga teginmaslik so'ralgan bo'lsa-da, ayrim narsalar joyidan siljilgani ko'rinib turardi. Bu ekspertning ishini qiyinlashtirardi. Ma'lum bo'lishicha, qo'shma korxona-

dan moddiy-tovar boyliklari olib chiqib ketilgan. O'g'irlikni uch soatdan keyin, jo'natish uchun tayyorlab qo'yilgan mahsulotlarda kamomad aniqlangach, sezib qolishgan.

Hodisa joyidagi yuk avtomobillarining izi o'rganildi. Yuk ortilgan joydan barmoq izlari olindi. Yuklarni ortish bo'limidagi ishchilarning ham barmoq izlari maxsus pergamentga tushirildi. Videokuzatuv tasvirlari o'rganish uchun fleshkaga ko'chirildi. Shu bilan ishning birinchi qismi tugadi. Lekin asosiy bosqich hali oldinda. O'nlab shaxslarning barmoq izlarini o'zaro solishtirish, yo'qolgan yukning chekka-

siga qo'yilgan maxsus raqamlar, stikerlarni aniqlash kerak edi.

Nihoyat Toshkent viloyatining Yangiyo'l tumaniga ketgan yuklar orasidan yo'qolgan yuk topildi. Ularga qo'yilgan raqamlar uni topishda qo'l keldi. Natijada jinoyat qisqa muddatda ochilib, uni ikki nafar shaxs sodir etgani aniqlandi. Ular yukni ortishga mas'ul shaxslarni chalg'itib, mashinaga ko'proq yuk ortilishiga erishgan. Hodisa joyida, hujjatlarda qolgan barmoq izlari o'g'irlik qilgan shaxslarning qilmishini to'liq isbotladi. Bunda mayor Dilshod Xayitmetovning mahorati katta o'rin tutdi.

SIRDARYO VILOYATI

Profilaktika xizmati

HAMMASI HAMJIHATLIKKA
BOG'LIQ

«Navro'z» – Mirzaobod tumanidagi eng katta mahallalardan biri. Bu hududda 5600 nafar aholi istiqomat qiladi. Tuman IIB JXX HPB profilaktika inspektori, leytenant Temur Mahmudov mahalla mutasaddilari bilan kelishgan holda har bir ko'cha va xonadonning o'ziga xos klassifikatsiyasini yaratgan. Mahalladagi ko'chalar «qizil» va «yashil»ga ajratilgan. «Obod ko'cha», «Jinoyatdan xoli ko'cha» maqomini olgan ko'chalardagi xonadonlar rag'batlantirib boriladi. Qaysi ko'chada nizoli oila, jinoyatga moyil shaxs yashaydigan bo'lsa, «qizil» toifaga kiritiladi. Profilaktik tadbirlar kuchaytiriladi. Nazoratdagi shaxs yoki nizoli oila a'zolariga qo'shnilarining e'tibori tortiladi. O'zaro hamjihatlik asosida huquqbuzarlikka moyil shaxslar tartibga chaqiriladi.

Shunga qaramay, nizolar, o'zaro tushunmovchiliklar bo'lib turadi. Mahalladagi zamonaviy MTTda uch yuzdan ortiq bola tarbiyalanadi. Yaqinda profilaktika inspektoriga 4 yoshli tarbiyalanuvchi qizchani yo'qolgani to'g'risida xabar kelib tushdi. Kechki soat taxminan 17:00larda barcha ota-onalar bolalarini bog'chadan olib ketgan. Qizchani onasi kelganida esa uni topa olmagan. Javobgar shaxslardan so'ralganida qizaloqni ammasi olib ketganini aytishgan.

Leytenant Temur Mahmudov masalaning mohiyatini darrov tushundi. Ushbu oilada anchadan beri kelishmovchilik bor. Shu kunlarda kelin otasinikiga arazlab ketgan. Qizchani otasi tarafdagilar olib ketgani aniq. Profilaktika inspektori vaziyatdan kelib chiqib, hujjatlarni rasmiylashtirdi. Bir qaraganda mayda bo'lib tuyulgan ushbu holat aslida yuridik jihatdan huquqbuzar-

Aholi bandligini ta'minlash masalasi-ga ham keyingi paytlarda katta e'tibor qaratilmoqda. O'tgan yili aholi bandligini ta'minlash dasturi doirasida barcha yo'nalishlarda 132 ming 226 nafar ishsiz aholining bandligi ta'minlandi. Bundan tashqari, ishsiz aholini kasb-hunarga tayyorlash va tadbirkorlikka yo'naltirish borasida ham muayyan ishlar amalga oshirildi.

lik hisoblanadi. Tarbiyachi bolani notanish insonga berib yuborishga haqqi yo'q. Ikkinchi tarafdin, qizaloqni yaqin qarindoshlari ham ota-onasining roziligisiz olib ketishi mumkin emas.

Mahalla raisi Maxsuda Jo'rayeva bilan nizoli oilaga borishdi. Oila kattalari, kuyov bilan suhbatlashildi. Qizning ota hovlisida ham bo'lishib, uni olib kelishdi. Yarashtirish ishlari nihoyasiga yetganida esa tun yarimlagandi. Lekin yana bir oilada tinchlik o'rnatilgan uchun hech kim ketgan vaqtiga achinmadi.

«Navro'z» mahallasida qariyb ikki yildirki birorta jinoyat sodir bo'lgani yo'q. Bunda mahalla mutasaddilari qatori profilaktika inspektori, leytenant Temur Mahmudovning hissasi katta.

ViLOYATDA mahalla tizimida ham ko'z-ga ko'rinarli ishlar amalga oshirildi. Jumladan, mahallalarda aholini tadbirkorlikka jalb etish, aholi daromadlarini oshirish, kambag'allikni qisqartirish bo'yicha ham muayyan ishlar bajarildi. Mahallalardagi hokim yordamchilari ko'magi bilan 53,9 ming nafar fuqaro doimiy va mavsumiy ishlarga joylashtirildi, 39,2 ming nafari esa o'zini-o'zi band qilgan shaxs sifatida ro'yxatga olindi. 3 ming nafar kishi kichik biznes korxonalariga, 8,4 ming nafar fuqaro haq to'lanadigan jamoat ishlariga, 1,4 ming nafar kishi hunarmandchilikka jalb qilindi.

Faxriylar – faxrimiz

O'LJABOY OTANING DUOSI

O'ljaboy ota salkam o'ttiz besh yil Sayxunobod tumanida o'qituvchilik qilgan. Fizika fanining haqiqiy bilimdoni. Shogirdlari juda ko'p. Lekin o'g'illari uning izidan ketmadi. Kattasi tadbirkor. Kichigi esa ichki ishlar organlari xodimi bo'laman, deb turib oldi.

Oxunjon Guliston davlat universitetini tugatdi-yu, ichki ishlar organlariga hujjat topshirdi. O'ljaboy ota «Tinchgina maktabda ishlayver-da, uyga yaqin, sarson bo'lib yurasanmi?» deya o'g'lining ko'ngliga qo'l solib ko'rdi. Oxunjon o'z ahdidan qaytmadi. Bir oylarcha vaqt o'tgach, ichki ishlar organlari xizmat libosida darvozadan kirib kelgan o'g'lini ko'rib ko'zlariga ishonmadi. O'ljaboy ota o'g'lini quchoqlab, tabrikladi, duo qildi.

Ma'lum bo'lishicha, Oxunjon Abdurahobov Sayxunobod tumani IIB HPB V o'y a g a yetmaganlar va yoshlar bilan ishlash guruhi katta inspektori lavozimiga tayinlanibdi. Hash-pash deguncha oradan ikki yil vaqt o'tdi.

ViLOYATDA muqobil energiya tizimini shakllantirish borasida amalga oshirilgan ishlar ham tahsin-ga loyiq. 2023-yilda jami 9,95 MVt quyosh panellari o'rnatildi. Tanlab olingan 4 ta – Xovos tumanidagi Oqchamal, Sayxunobod tumanidagi Yangi hayot, Oqoltin tumanidagi Mustaqillik, Guliston tumanidagi Inoqlik mahallalarida «Obod mahalla – Obod xonadon – Obod ko'cha» dasturi doirasida qurilish, bunyodkorlik va obodonlashtirish ishlari bajarildi.

... Kutilmaganda xonadoniga kirib kelgan tuman IIB MMI va KTB boshlig'i vazifasini vaqtincha bajaruvchi kapitan Oybek Bastamov Oxunjonning oilaviy sharoitini o'rganishga kelganini aytdi. Oxunjon Abdurahobov biror marta intizomiy chora olmagani, atrofdagilardan o'z yordamini ayamasligi, uning sa'y-harakati bilan tumanda yoshlar orasida jinoyatchilik keskin kamaygani bois otaning oldiga minnatdorlik bildirish uchun kelganini ta'kidlaganida, quvonchi ichiga sig'may qoldi. Ota uchun farzandining kamolini ko'rish, uning ortidan rahmat eshitishdan katta baxt yo'q. Farzandi va hamkasblarining haqiga duo qilib, bundan keyin ham ularni halol, o'z kasbiga sadoqatli bo'lishga chaqirdi.

Qo'shsahifa materiallarini o'z muxbirimiz Abdurahmon MUSTAFOQULOV tayyorladi.

KITOB - INSON MA'NAVIYATI POYDEVORI

Kitob zamonlar dengizida sayohat qilayotgan va o'zining qimmatbaho yukini avlodlardan-avlodlarga tashiyotgan hikmat kemasidir. Kitobni bejiz oftobga qiyoslamaydilar. Negaki, quyosh butun olamni o'z nurlari bilan yoritgani-dek, kitob ham ilm va ma'rifat ziyolari bilan inson qalbini munavvar etadi. Sababi, jamiki yaxshi fazilatlar inson ongiga kitoblar orqali singdiriladi.

Eng muhimi, kitob kishining qayg'uli kunlarida, yolg'iz qolgan damlarida, baxtli va masrur onlarida, ya'ni har bir qadamida, hatto kundalik turmushida ham maslahatchi, sadoqatli hamroh va eng yaqin do'stdir. Buni ulug' alloma ajdodimiz Shayx Najmiddin Kubroning quyidagi so'zlari bilan ham tasdiqlashimiz mumkin: «Kitob — sahroda do'st, hayot yo'llarida tayanch, yolg'izlik damlarida yo'ldosh, baxtiyor daqiqalarda rahbar, qayg'uli damlarda madadkor, odamlar orasida zeb-u ziynat, dushmanlarga qarshi kurashda quroldir».

Bilamizki, jamiyat taraqqiyotida ijtimoiy barqarorlik, millat ma'naviy salomatligi, iqtisodiy yuksalishni ta'minlash ustuvor yo'nalishlardan hisoblanadi. Taassufki, bugungi kunda aksar bolalarimizning kitob o'qimay qo'yganligi achinarli holdir. Kitob bilan dillashishdan yiroq yoshlar ma'naviy olami sayoz, nutqida

tarqoqliklar ildiz otgan, ko'ngildagi kechinmalarda tuyg'usi yo'q bo'lib ulg'ayishi mumkinligi barchani birdek o'ylashga majbur qilmog'i zarur.

Bunda jamiyat bilan bir qatorda, oilaviy muhitning roli nihoyatda katta. Ozarbayjonliklarning «Kitobi Dada Qo'rqu» dostonida onaga aytiladi: «Ey, ona. Sen hadeb qizingga unday qilma, bunday qil, bunday qilma, unday qil deyavermasdan, o'zing o'sha ishni qilgin. Qizing ko'rsagina sendan o'rganadi. Aks holda, nasihatlarining besamar ketaveradi». Bundan kelib chiqadiki, oilada ota-onalar kitob o'qisa, ana o'shaning ta'siridagina yosh kitobxon paydo bo'ladi.

«Bolaga kitob sovg'a qilish kerak» degan gapning zahirida ham hikmat ko'p. Shunday qilaylikki, bola quvonchini kitobdan topsin, kitoblar oilada ham bolalarimizga bilim beruvchi, tarbiyalovchi kuchga aylansin. Natijada ularni o'zi «o'ch» bo'lgan «foydasiz qiziqishlar»dan

yiroqlashtirishga erishamiz, kitobdan ma'naviy ozuqa olishni risoladagidek yo'lga qo'ya olamiz. Mutolaa orqali ma'naviy boylikka ega bo'lgan kitobsevar bolaning dunyoqarashida mukammallik seziladi. Shu bilan birga, ko'nglida yomonliklarga o'rin qolmaydi.

Dunyodagi har qaysi davlat, har qaysi xalq, birinchi navbatda, o'zining intellektual salohiyati, yuksak ma'naviyati bilan qudratlidir. Bunday yengilmas kuch manbai esa insoniyat tafakkurining buyuk kashfiyoti — kitob va kutubxonalarda. Mutafakkirlardan biri «Agar uyinigizda kitob uchun javon bo'lmasa, siz bilan suhbatlashish befoyda...» deganida ham kitobning yengilmas kuch manbai ekaniga ishora qilgan bo'lsa, ne ajab.

Mamlakatimizda kitob va kutubxonlikni rivojlantirish maqsadida. Prezidentimizning qator farmon va qarorlari qabul qilingan. Vazirlar Mahkamasining qarori bilan esa 2020–2025-yillarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash milliy dasturi tasdiqlangan.

Bugungi kunda yurtimizdagi ko'plab axborot-kutubxona markazlari ilmiy-ma'rifiy va badiiy adabiyotlarning elektron shakllarini, o'zbek mumtoz va zamonaviy adabiyoti hamda jahon adabiyoti namunalarining audio, video variantlarini yaratib, muntazam ravishda internet manbalariga joylashtirib bormoqda. Bu, o'z navbatida, hamyurtlarimizning kitob o'qishi va mutolaa madaniyatini oshirishi uchun mustahkam zamin yaratdi.

Aytish joizki, bugungi kunda ichki ishlar organlari xodimlari o'rtasida kitob mutolaa va kutubxonlikni yanada ommalashtirish maqsadida qator ibratli ishlar qilinmoqda.

Xususan, ichki ishlar organlarining 26 ming nafardan ortiq xodimlari shaxsiy kutubxonalarga ega. Vazirlik va uning hududiy bo'linmalaridagi mavjud kutubxonalarda umumiy kitoblar fondi 850 mingga yaqin. Ularning 550 mingdan ziyodi badiiy, 38 mingdan ziyodi publitsistik, 47 mingdan oshig'i ilmiy-ommabop, 133 mingga yaqini o'quv, 56 mingga yaqini ma'naviy-ma'rifiy yo'nalishdagi adabiyotlar.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 20-yanvardagi «Ichki ishlar organlarini xalqchil professional tuzilmaga aylantirish va aholi bilan yanada yaqin hamkorlikda ishlashga yo'naltirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida»gi qarori bilan ichki ishlar organlari xodimlarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, ular o'rtasida kutubxonlikni ommalashtirish orqali ma'naviy dunyoqarashini yuksaltirish maqsadida 2023-yilda tuman (shahar) tarmoq ichki ishlar organlari hamda saf bo'linmalarida kutubxonalar tashkil etilib, shaxsiy tarkib sonidan kelib chiqqan holda (har bir xodimga kamida 10 ta kitob), axborot-kutubxona fondini shakllantirish belgilangan.

Mazkur qarorga asosan, 2023-yilning o'zida 139 ta tuman-shahar tarmoq ichki ishlar organlarida zamonaviy yangi kutubxonalar tashkil etilib, 180 mingga yaqin adabiyot bilan to'ldirildi. Hozirgi kunda 68 ta tuman-shahar tarmoq ichki ishlar organlarida yangi kutubxonalar tashkil etilishi bo'yicha qurilish va ta'mirlash ishlari olib borilmoqda.

IIVning 2021-yil 21-oktabrdagi «Ichki ishlar organlari ma'naviy-ma'rifiy ishlar xizmati faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi buyrug'i bilan ichki ishlar organlari xodimlari o'qishi uchun tavsiya etiladigan 39 turdagi adabiyotlar ro'yxati tasdiqlanib, xodimlarning kitob mutolaa bo'yicha qat'iy so'rovlar qo'yilgan, shuningdek, 2023-yilning o'zida yana qo'shimcha 10 turdagi adabiyotlar ro'yxatga kiritildi. Unga asosan, xodimlar xizmat faoliyati davomida o'qishi kerak bo'lgan 49 turdagi adabiyotlarning barchasi vazirlik kutubxonalariga sotib olingan. Ushbu adabiyotlarni keng targ'ib qilish maqsadida ichki ishlar vazirligining rasmiy veb-saytlarida kitoblarning elektron va audio formatlari joylashtirib borilmoqda.

Bir so'z bilan aytganda, ichki ishlar organlarida kutubxonlik madaniyatini shakllantirish, xodimlarning huquqiy va ma'rifiy bilimlarini oshirish davr talabi hisoblanadi. Zero, kitob — beminnat ustoz, hayotni o'rgatuvchi murabbiydir.

Abror POYONOV,
o'z muxbirimiz.

Mamlakatimizning eng yirik kutubxonasi bo'lgan Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Respublikasi davlat milliy kutubxonasida o'ta qimmatbaho, nodir nashrlar va kitoblar, noyob qo'lyozmalar saqlanadi. Salkam 8 mln nusxadagi resursga ega kutubxonada jami 20 ta zal bo'lib, shundan 15 tasi o'quv zali hisoblanadi. Bu yerga bir kunda tashrif buyuradigan foydalanuvchilar soni o'rtacha 1500–2000 nafarni tashkil etadi.

PROFILAKTIKA XIZMATI

HUDUDI «YASHIL»
TOIFADA

Toshkent viloyatining Yuqorichirchiq tumanidagi «Nurli zamin» mahalla fuqarolar yig'ining xizmat ko'rsatuvchi profilaktika katta inspektori, kapitan Anvar Yusupov olti yildan buyon aholi osoyishtaligi yo'lida xizmat qilib kelayotir.

Ilk xizmat faoliyatini tumandagi «Nurafshon» MFY profilaktika inspektori lavozimida boshlagan xodimga ustoz, podpolkovnik Nurbek Jo'rayev kasb sirlarini qunt bilan o'rgatdi. Intiluvchan, tirishqoq shogird uning pand-nasihatlariga amal qilib aslo kam bo'lmadi. To'rt yil mobaynida ushbu hududda jonbozlik ko'rsatgan A.Yusupov mahalla ahlining mehrini qozondi. Natijada mahalla «yashil» hududga aylandi. Shu bois rahbariyat uni tumanning yana bir kriminogen vaziyat og'ir bo'lgan hududi – «Nurli zamin» mahallasi profilaktika katta inspektori lavozimiga o'tkazdi.

ga ega huquq-tartibot maskanida «mahalla yettiligi» uchun ham shi nam va qulay xonalar ajratilgan. Shuningdek, «Ahmad Yassaviy», «Saxovat», «Jaloltepa», «Yangi hayot» va «Qizilsoy» mahallalariga xizmat ko'rsatuvchi mazkur maskanda ushbu hududlar profilaktika inspektorlari, tuman IIB Jinoyat qidiruv xizmati hamda xotin-qizlar va voyaga yetmaganlar masalalari bo'yicha xodimlar uchun ham alohida xonalar mavjud.

Profilaktika katta inspektori, kapitan Anvar Yusupov yuqorida nomlari zikr etilgan mahallalar osoyishtalik posbonlariga ham o'zi

Aholisi 2287 nafarni tashkil etuvchi yangi hududda osoyishtalik posboni ishini ichkilikbozlikka ru'ju qo'ygan va jinoyat sodir etishga moyil bo'lgan shaxslar o'rtasida profilaktik tadbirlarni olib borishdan boshladi. Shu bilan birga, 22 nafar ishsiz fuqaroning bandligini ta'minladi. Tungi reydlar o'tkazib, tartibbuzarliklarga chek qo'ydi. Qolaversa, aholining huquqiy savodxonligini oshirishga e'tibor qaratdi.

Bu sa'y-harakatlar tez orada o'z samarasini berdi. Jinoyatchilik kamayib, mahalla avvaliga «sariq», keyin «yashil» toifa ro'yxatiga kiritildi.

Mahalla hududida faoliyat ko'rsatayotgan parrandachilik fabrikalari, g'isht zavodlari, quvur korxonasi hamda duradgorlik sexlari ham ko'plab fuqarolarni ish bilan ta'minlamoqda. Bu, o'z navbatida, mahalla osoyishtaligini ta'minlashga muhim hissa bo'lib qo'shilmoqda. Bundan tashqari, bu yerda joylashgan 1-sonli huquq-tartibot maskani ham aholiga bekam-ko'st xizmat ko'rsatmoqda. Barcha sharoitlar-

murabbiylik qilib, kasbiy va hayotiy maslahatlar asosida to'g'ri yo'l ko'rsatib kelayotir. Shu boisdan ham ular xizmat ko'rsatayotgan mahallalarning birortasi «qizil» hududga mansub emas.

– Yosh bo'lishiga qaramasdan, o'ziga xos prinsip va g'ayrat-shijoatga ega kapitan A.Yusupov intilishi va tashabbuskorligi bilan xizmat jarayonida qator yutuqlarga erishib kelmoqda, – deydi tuman IIB boshlig'ining o'rinbosari, kapitan Farrux Mahmudov. – Shu sababli hamkasblari unga havas qilib, hurmat ko'rsatishadi.

Lavhamiz qahramoni xizmatdan bo'sh paytlarida oila a'zolari bilan tabiatning so'lim go'shalarida hor diq chiqarishni xush ko'radi. O'zi tansiq taomlar pishirib, farzandlarining quvonchiga sherik bo'ladi. Hozirda turmush o'rtog'i Mahliyoixon bilan bir o'g'il va bir qizni tarbiyalab, voyaga yetkazishmoqda.

Mixli SAFAROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent viloyati.

SHUKRONALIK

«KASBIMDAN
FAXRLANAMAN»

Gulchehra Hakimova qariyb 20 yildan buyon sohada faoliyat yuritadi. U hozirda Uchtepa tumani IIOFMB 4-sonli IIB HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektor. Ayol dardini ayol tushunadi, deganlaridek, hududdagi 16 mahalla xotin-qizlarining dard-u tashvishi va quvonchlari bilan hamnafas yashab kelayotgan xodima o'z kasbini juda sevadi.

To'g'ri, bu ish oson emas, albatta. Kimdir bir marotaba gapirganingda tushunadi, kimdir esa buning aksi. Lavhamiz qahramoni barchasiga sabr bilan yondashib, o'z vazifasini bajarishga urinadi. Ajralish yoqasiga kelib qolgan oilalarni mahalla nuroniylari, faollar va profilaktika inspektorlari ishtirokida yarashtirishga harakat qiladi. Ishsiz yurgan ayollar bandligi bo'yicha shug'ullanadi, biror bir kasbga ega bo'lmaganlar bo'lsa, ularni o'qitib, hunarli qilish yo'llarini qidiradi. Xullas, barcha xotin-qizlar dardini o'zinikidek biladi.

G. Hakimovaning bir o'g'il, bir qizi bor. Qizi Parizod Muxtarova bilimga chanqoq va izlanuvchan. Bu yil IIV 1-sonli Toshkent akademik litseyini imtiyozli diplom bilan tamomladi. U yoshligidan rasm chizishga qiziqar va bir necha tanlovlarda sovrindor ham bo'lgan. Bunga qo'shimcha tarzda qo'shiq kuylashga ishtiyoqi borligi litseyga kirganida namoyon bo'ldi. Ta'lim muassasasidagi madaniy tadbirlar uning ishtirokisiz o'tmasdi. U dugonalari bilan kuy-qo'shiqlar ijro etib, dasturning yanada tomosha-

bopligini ta'minlashda o'z hissasini qo'shadi.

Darvoqe, uning ichki ishlar organlariga qiziqishida onasining o'rni katta. Yoshligida bog'cha, keyinchalik maktab paytlarida onasi uni ishxonasiga olib kelardi. Bola ana shunday qaynoq muhitda o'sdi va uning murg'ak qalbida sohaga qiziqish paydo bo'la boshladi. Uning maqsadlari katta. Oliy yuridik ta'lim olishni niyat qilgan Parizodga IIVdan tavsiyanoma berilgan.

Xondamir 14 yoshda, maktab o'quvchisi. Uning ham orzulari ulkan, IT sohasiga qiziqadi, futbol esa joni dili.

– Hayotimdan mamnunman, – deydi mayor Gulchehra Hakimova. – Farzandlarim ham katta hayotga qadam qo'yyapti. Birin-ketin yutuqlarga erishyapti. Shu bilan bir qatorda, sevgan kasbim bor. Men o'z ishimni yaxshi ko'raman, shuning uchun bo'lsa kerak, qiyinchiliklari bilinmaydi. Shu yil mart oyida bizga imtiyozli ravishda ipoteka krediti asosida uy berildi. Mana shunday onlarda egninga ichki ishlar organlari libosini kiyganimdan ich-ichimdan faxrlanaman.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

Урок духовности и просвещения

КНИГА – ОСНОВА ДУХОВНОСТИ ЧЕЛОВЕКА

С давних времен книга считалась источником знаний, учителем, мудрым собеседником. Во многом благодаря книгам сохранились и дошли до нас сокровища духовной культуры, шедевры литературы, из поколения в поколение передавались знания. Гениальный поэт и мыслитель Алишер Навои писал: «Книга – наставник, один из главных источников достижения духовного роста».

Книги занимают особое место в жизни каждого из нас. Хорошая книга укрепляет в человеке любовь к Родине, воспитывает уважение к национальным и общечеловеческим ценностям. Читающий человек совершенствуется: он развивает логику, внимание и память, расширяет кругозор, словарный запас, улучшает речь. Книга помогает стать интересным для окружающих. С начитанными людьми приятно общаться: они знают ответы на многие сложные вопросы. Книги – источник идей и вдохновения.

Книги – уникальное средство передачи знаний. Они знакомят нас с прошлым, помогают разобраться в настоящем, уносят в будущее.

В старину каждая книга создавалась в результате кропотливого труда летописца, который от руки выводил строку за строкой. Писал летописец пером или острой палочкой на папирусе, бересте, пергаменте. Так продолжалось до изобретения книгопечатания.

Можно сказать, что книгопечатание было изобретено дважды: в 900-х годах н. э. в Китае и потом в XV веке в Западной Европе.

В Китае первоначально применялась технология, при которой в качестве печатной формы использовалась доска, на которой вырезались тексты и символы. Затем появляется эстампаж – техника получения прямого оттиска рельефного изображения. Первые опыты такого способа печати относятся к периоду, совпадающему со временем изобретения в Китае бумаги (II век н. э.). Затем в буддийских монастырях, приблизительно в 618-907 годах, появилась технология ксилографии. Первая ксилографическая книга называлась «Алмазная сутра». Она была издана в 868 году.

В 1440-е годы метод ксилографии был существенно усовершенствован Иоганном Гутенбергом. Новшество знаменовало переломный момент в истории книжной культуры – конец книги средневековой и рождение книги Нового времени. Именно в типографии в немецком городе Майнце впервые увидели свет печатные книги, набранные при помощи металлических подвижных букв, вырезанных в зеркальном отражении. Эта технология оказалась наиболее продуктивной для того времени.

Книга – приглашение к разговору. Состоится ли диалог автора с читателем, будет ли он продуктивным, зависит от уровня

образованности и духовности обеих сторон. Не секрет, что сегодня многие предпочитают тратить свободное время на просмотр бессмысленных видео в социальных сетях, нежели на чтение книг. Хотя чтение, как свидетельствуют исследования, продуктивный процесс, способствующий интеллектуальному развитию.

В процессе чтения используются следующие когнитивные функции: внимание, кратковременная память, ассоциативное и абстрактное мышление. Мы не только видим перед собой напечатанные знаки, но и сразу же обдумываем смысл прочитанного. Мы воображаем, как выглядят герои книги, оцениваем их действия. Наш мозг в эти моменты работает весьма интенсивно. Если же речь идет о чтении поэзии, где за каждой строчкой кроется до-

полнительный смысл, создающий образ-переживание, то функционирование мозга характеризуется еще большей активностью с задействованием зон, отвечающих за эмоции.

Читая книги можно где угодно и когда угодно, при этом приобретая новые и новые знания. Как писал известный писатель Рэй Бредбери, «я получил образование в библиотеке, совершенно бесплатно».

Библиотеки возникли раньше, чем появилось само их название. Функции библиотек менялись: от хранилища знаний для немногих избранных до популярного источника информации для широких масс.

Сегодня информационно-библиотечные учреждения Узбекистана

– это очаги культуры и духовности. За последние десятилетия они преобразились на основе внедрения цифровых технологий. Приняты нормативные акты по обеспечению взаимодействия библиотек учебных, научных организаций и ведомств, созданию консорциумов по совместному использованию электронных ресурсов, баз данных, обеспечению открытого к ним доступа, дальнейшему повышению культуры чтения и др.

разованию органов внутренних дел в народную профессиональную структуру и ориентированию их работы на более тесное взаимодействие с населением» осуществляется деятельность по повышению духовного уровня сотрудников путем популяризации среди них читательской культуры. Только в минувшем году отремонтировано и сдано в эксплуатацию 139 библиотек. На системной основе проводятся недели книгочтения,

МВД Республики Узбекистан также ведет активную работу в данном направлении. Одной из основных задач является продвижение книги и культуры чтения среди личного состава.

На сегодняшний день в системе МВД насчитывается 216 библиотек, а также 208 книжных уголков. Общий фонд составляет почти 850 тысяч экземпляров книг, включающий учебники, пособия, художественную, публицистическую, культурно-просветительную литературу. Сотрудники имеют возможность знакомиться с новинками периодической печати.

На основании постановления Президента Узбекистана «О дополнительных мерах по преоб-

смотры-конкурсы «Лучший читатель», «Лучшая читающая семья», «Лучшая библиотека года» и др. Организуются презентации изданий, викторины, встречи с деятелями культуры, просветительские мероприятия, посвященные выдающимся личностям, книжные ярмарки. Причем принимают в них участие не только сотрудники, но и члены их семей.

Такого рода мероприятия призваны укреплять интерес и уважение к книгам, развивать духовный мир.

Наргиза МУЛЛАЖОНОВА,
начальник Информационно-ресурсного центра
МВД Республики Узбекистан,
подполковник.

XIZMATLARDA

Xorazm viloyati IIB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi xodimlari sayyohlar xavfsizligini ta'minlash va sayohati davomida boy taassurotlarga ega bo'lishi uchun barcha zarur tadbirlarni amalga oshirishmoqda. Bu jarayonda zamonaviy axborot texnologiyalari imkoniyatidan samarali foydalanishga alohida e'tibor qaratilyapti.

SAYYOHLAR
ISHONCHI
MUHIM

Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasidagi «Vaziyatlar markazi»ga integratsiya qilingan Xiva shahri hamda «Ichan qal'a» davlat muzey-qo'riqxonasidagi kuzatuv kameralari turizm namoyishi obyektlarini kun-u tun kuzatish, huquqbuzarliklarning

buyurdi, – deydi viloyat IIB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi boshlig'i, polkovnik Ruslan Eshniyazov. – Qolaversa, Islom hamkorlik tashkiloti tomonidan Xiva «2024-yilda Islom

barvaqt oldini olish, aniqlash, kuch va vositalarni to'g'ri taqsimlash, qidiruvdagi shaxslarni ushlashda muhim omil bo'lmoqda. Shuningdek, ushbu hududlarga o'rnatilgan «chaqiruv tugmalari» yordamga muhtoj sayyohlar bilan bevosita muloqotga kirishib, ularga tezkorlik bilan amaliy yordam ko'rsatish imkonini beryapti.

– Joriy yilning o'tgan davrida «Ichan qal'a» davlat muzey-qo'riqxonasi hamda viloyatimizning boshqa diqqatga sazovor joylarini tomosha qilish uchun 150 ta xorijiy mamlakatlardan 85493 nafar turist, shuningdek, 163056 nafar mahalliy sayyoh tashrif

dunyasining turizm poytaxti» deb e'lon qilinishi munosabati bilan qadimiy shaharda xalqaro tadbirlar ham bo'lib o'tdi. Shuningdek, «Ichan qal'a»da Pahlavon Mahmud xotirasiga bag'ishlangan xalqaro «Bahodirlar o'yini» hamda «Lazgi» II Xalqaro raqs festivali o'tkazildi. Ushbu nufuzli tadbirlar xorijlik va mahalliy sayyohlarda zo'r qiziqish uyg'otdi. Muhimi, ichki ishlar organlari xodimlarining hamkorlikdagi sa'y-harakatlari tufayli tadbir ishtirokchilari va sayyohlarning xavfsizligi to'la ta'minlandi.

Sohaviy xizmat xodimlari sayyohlar xavfsizligini ta'minlash, ularning muro-

jaatiga asosan tezkor amaliy yordam ko'rsatish bo'yicha ham samarali ishlarni amalga oshirishmoqda. Misol uchun, italiyalik B.P. sayo-

hati davomida Xiva shahridagi «Ichan qal'a» davlat muzey-qo'riqxonasi hududida fotoapparatini yo'qotgani bo'yicha boshqarma xodimlariga murojaat qildi. Olib borilgan tezkor surishtiruvlar natijasida u fotoapparatini «Ichan qal'a»dagi savdo shoxobchalaridan birida unutilib qoldirgani aniqlandi va u shu kuniyoq egasiga topshirildi. Shuningdek, xizmat xodimlari Urganch xalqaro aeroportida sumkalari almashib ketgan ispaniyalik M.L. va buyuk britaniyalik B.K. ga, plastik kartalarini savdo do'konlarida unutilib qoldirgan italiyalik V.M. va gretsiyalik T.S.ga, tibbiy yordamga muhtoj bo'lgan AQSHlik B.J.ga

hamda Urganch shaharlari hududidagi mehmonxonalarda sayyohlarni qabul qilish va ularga xizmat ko'rsatishni yanada yaxshilash maqsadida profilaktik tadbirlar o'tkazib kelinmoqda.

Mazkur tadbirlar davomida mehmonxonalarda mas'ullariga huquqiy normalarga rioya qilgan holda ish yuritish, turistlar xavfsizligini ta'minlashda huquqni muhofaza qiluvchi organlar bilan hamkorlikni yanada mustahkamlash yuzasidan tushuntirishlar berilyapti. Shuningdek, tashrif obyektlari va ularga tutash hududlarda istiqomat qiluvchi fuqarolar o'rtasida profilaktik tadbirlar o'tkazilmoqdaki, ularning barchasi joriy yilda sayyohlarga nisbatan jinoyat yoki huquqbuzarlik sodir

etilishining oldini olishga zamin yaratdi.

Donoxon JUMANIYOZOVA,
leytenant.
Xudoybergan JABBOROV,
o'z muxbirimiz.
Xorazm viloyati.

▶ ЯҚИН ТАРИХ САҲИФАЛАРИДА

ИРОДАДАН ЯРАЛГАН ИНСОН

«Пахта иши», «Ўзбек иши» қатағонидан жабр кўрган ички ишлар органлари ходимларидан бири ҳозирда Хатирчи тумани «Дўстлик» маҳалласида истиқомат қилаётган истеъфодаги майор Тоҳир Солиевдир.

Лавҳамиз қаҳрамонининг отаси Салоҳиддин Солиев «Янгиработ» савдо уюшмасига раҳбарлик қиларди. Унинг вазифаси туман ҳудудидаги савдо дўконларини аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулотлар билан таъминлашдан иборат эди. Бу инсон ўзининг ҳалоллиги сабаб бутун туман аҳлининг ҳурмати қозонганди.

Салоҳиддин ака ўзи ўқимишли бўлгани учун барча фарзандлари олий маълумотли бўлишини истарди. Шу сабабдан Тоҳиржон 1975 йилда ўрта мактабни аъло баҳоларга битиргач, Самарқанд давлат университети тарих факультетида таҳсил олди.

У ички ишлар органларидаги илк хизмат фаолиятини 1981 йилда Хатирчи тумани ИИБ Паспорт бўлини катта инспекторлигидан бошлади. Қобилиятли, интилувчан бу йигит орадан бир йил ўтар-ўтмас жиноят қидирув бўлини бошлиғи этиб тайинланди. У жиноятларни очишда яхши натижалар кўрсатгани учун фахрий ёрлик, пул мукофоти билан тақдирланди. Салоҳиддин ака ўғлининг эришаётган муваффақиятларидан ғурурланарди.

Афсуски, отанинг қувончи узоққа чўзилмади. 1986 йилда С. Солиев учун кўнгилсизликлар бошланди. Гўлган ва Иванов бошлиқ терговчилар унинг ишидан камчилик

топишга ҳаракат қилишди. Салоҳиддин акага фаолияти билан боғлиқ асоссиз айблар қўйишди. Бироқ ёлғон гувоҳликка жалб этилганлар ҳам уни қоралашга ботинолмади. Дадил ва қатъий туриб уларга қарши чиққан Салоҳиддин Солиевни бошқа томондан йиқитишди – ўғлига ёпишишди.

Тоҳир Солиев 1986 йил май ойида хизмат интизомига риоя қилмаслиги, ҳудудида очилмаган жиноятлар кўплиги, ҳеч қандай чақирув ҳужжатисиз ўқишга қатнаётгани каби асоссиз айблар билан хизматдан бўшатилди. Ўша пайтлар Тоҳиржон Самарқанд давлат университети юридик факультетида сиртдан таҳсил олаётган эди. Вақти-вақти билан унга ўқишга чақирув қоғози келарди. Бу сафар шу ҳужжат атай йўқотилганди.

Хуллас, бошга тушганини кўз кўрар экан. Ота-бола анча пайт уйда қолишди. Бекорчиликка ўрганмаган Тоҳир Солиев тумандаги мактабларнинг бирида ёшларга чақириққа тайёрлаш фанидан дарс бера бошлади. Шу тариқа руҳий тушкунликни

енгишга уринди. Бўш вақтида эса лой қориб, ғишт қуйиб, иморат тиклашда отасига кўмаклашди.

– Ишдан бўшатилганимиздан кейин ўзимизни айбдордек санаб ўтирмадик. Отам билан иккимиз адолатни қарор топтириш учун курашдик. Бизнинг айбсизлигимизни исботловчи кўлимиздаги бор ҳужжатларни, далилларни асос қилиб бормаган жойимиз, мурожаат қилмаган одамимиз қолмади, – дейди Тоҳир Солиев. – Улар «Барчасини ўрганиб чиқамиз, жавобини айтамыз», – деяр эди. Кутдик. Қандай кутдик, биласизми? Аламимизни меҳнатдан олдик. Ишдан бўш пайтимиз иморат солдик, томорқада тер тўкиб ишладик. Йиллар мобайнида давом этган тергов жараёнлари, кун ора ҳовли-жойимизни тинтиб кетишлари барчамизни ҳолдан тойдирган эди. Маҳалла-кўй олдида уялганимиздан ота-бола охири кўчага чиқмай қўйдик. Атрофдагилар, кўни-қўшнилари бизга душманга, муттаҳамларга қарагандек қарарди. Шу зайлда уч йилни ўтказибмиз. Бир куни почтальон хат олиб келди. Унда менинг оқланганим, хизматга қайта тикланганим ёзилган эди.

Инсон руҳияти синса, қаддини ростлаши учун қанчадан-қанча куч ва ирода керак. Тоҳир ака иродасини ишга солиб,

ўзида руҳий куч-қувват топа олди. У ички ишлар органлари сафига қайта тиклангач, хизматни гўёки яна бошидан бошлади. Дастлаб участка нозири этиб тайинланди. Сўнг бир муддат туман ИИБ Навбатчилик қисмида ишлади. 1999 йилдан туман ИИБ Қўриқлаш бўлини бошлиғи лавозимида фаолият кўрсатди.

Қаҳрамонимиз 2001 йилда иззат икром билан пенсияга кузатилди. Айни пайтда у аёли Роза опа, фарзандлари ва набиралари билан тинч-хотиржам умргузаронлик қилмоқда. Халқимизнинг ардоқли шоири Абдулла Орипов қуйидаги сатрларни битганида, айнан Тоҳир Солиев сингари метин иродали инсонларни назарда тутган бўлса, не ажаб:

**Непарни кўрмаган инсоннинг боши,
Неча бор қоврилиб тирилган жаҳон.
Барига етаркан сабру бардоши,
Демак, иродадан яралган инсон.**

Маҳлиё ХОЛОВА,
ўз мухбиримиз.

Навоий вилояти.

РАИМ КАРИМОВИЧ КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Фахрийлар кенгаши аъзоси, истеъфодаги генерал-майор Раим Каримов 75 ёшида вафот этди.

У 1949 йил 7 ноябрда Қашқадарё вилоятида таваллуд топди. 1975 йилда ИИБ Тошкент олий мактабини тугатгач, хизмат фаолиятини ЖИЭБ 7-ахлоқ тузатиш меҳнат муассасаси тезкор қисмининг инспектори вазифасида бошлади.

1976–1991 йиллар давомида Тошкент шаҳар ИИББ тизимида турли лавозимларда ишлаб, пойтахтимизда жиноятчиликка қарши курашиш, жамоат тартибини сақлаш, криминоген вазиятни яхшилашга муносиб ҳисса қўшди.

Унинг 1991–1992 йиллардаги фаолияти ИИБ Марказий аппаратида кечди. Жумладан, вазирликнинг Жиноят қидирув бошқармаси бошлиғи ўринбосари лавозимида ишлади.

Турли соҳавий хизматларда фаолият юритиб бой тажриба тўплаган Раим Каримов 1992 йилнинг май ойида Навоий вилояти ИИБ бошлиғи этиб тайинланди. Республикаимизнинг ҳудуди бўйича энг катта, криминоген жиҳатдан мураккаб ҳисобланган ушбу вилоятида ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш ўта масъулиятли вазифа эди. Раим Каримович ана шундай вазифанинг уддасидан чиқди. Айнан ана шу вилоят ИИБга бошчилик қилган йиллари у ўзини салоҳиятли раҳбар, моҳир ташкилотчи сифатида намоён этди.

Шунинг учун ҳам Раим Каримов 1994 йилда Ички ишлар вазирининг ўринбосари этиб тайинланди. То 1998 йилгача ушбу масъулиятли лавозимда ишлаб, жазони ижро этиш тизими фаолиятини тубдан такомиллаштиришга муваффақ бўлди.

1998–2001 йиллар мобайнида Қашқадарё вилояти ИИБга раҳбарлик қилган даврида ушбу ҳудудда ҳуқуқ-бузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш борасида ижобий натижаларга эришди.

Умуман, бу инсон қайси лавозимда ишлагани, эл-юрт, давлат олдидаги масъулиятини чуқур ҳис этди. У узоқ йиллик, самарали фаолияти мобайнида юзлаб шогирдлар етиштирди. 2008 йилда иззат-икром билан пенсияга чиққач, ИИБ Фахрийлар кенгаши аъзоси сифатида ёш ходимларни касбга садоқат, она Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашга улкан ҳисса қўшди.

Самимий дўст, меҳрибон устоз Раим Каримовнинг ёрқин хотираси ҳамкасблари, шогирдлари қалбида мангу сақланиб қолади. Марҳумнинг оила аъзоларига, яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этамыз.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ
раҳбарияти ва Фахрийлар кенгаши.

Женщина и общество

ПРИНИМАЮТСЯ ДЕЙСТВЕННЫЕ МЕРЫ

На ней обсуждены вопросы беспрекословного соблюдения установленных требований к поднадзорным, интеграции в общество лиц, освобожденных из учреждений по исполнению наказания, их трудоустройства, оказания помощи в обучении профессиям, недопущения повторного совершения преступлений. Даны юридические консультации относительно занятия предпринимательской деятельностью, получения банковского кредита.

Приведены примеры того, что осужденные, которые чистосердечно раскаялись в содеянном, добросовестно относятся к труду, получают в соответствии с законодательством послабления. Поведение лиц, которые не стремятся исправиться, получает соответствующую оценку со стороны судов. Им

В центральной библиотеке Тупраккалинского района организована встреча с женщинами, находящимися на контроле группы пробации районного ОВД.

выносится более жесткий приговор.

– За минувший период года на учете группы пробации находились семь женщин. С ними проводилась профилактическая работа, – говорит старший инспектор по вопросам женщин ОПП СОБ районного ОВД подполковник Шахноза Ботирова. – Благодаря этому недопущено нарушение законов со стороны осужденных женщин, отбывающих сроки наказания. За примерное поведение и неукоснительное выполнение требований и ограничений, наложенных судом, одна осужденная условно-досрочно освобождена от наказания.

**Худойберган
ЖАББОРОВ,**
соб. корр.

Хорезмская область.

Республика Каракалпакстан

Согласно законодательству, дача взятки должностному лицу квалифицируется как уголовно наказуемое деяние.

Инспектор профилактики ОПП СОБ Берунийского РОВД лейтенант Байрамбек Муратбаев во время обхода вверенного участка – махалли Палваш остановил для проверки автомашину «Нексия», следовавшую вопреки Правилам дорожного движения.

Выяснилось, что водитель З. Т. управлял машиной, изрядно выпив. Инспектор доставил авто и нарушителя на штрафную стоянку, где сотрудники дорожно-патрульной службы оформили факт нарушения.

Гражданин З. Т. начал предлагать инспектору взятку за то, чтобы спустить дело на «тормозах». Страж порядка доходчиво объяснил, что своими действиями гражданин

ЭТО ДЕЛО ЧЕСТИ

Честность и преданность профессии – главные требования для сотрудников органов внутренних дел. Эти качества способствуют обеспечению законности и неотвратимости ответственности за совершение противоправных действий.

лишь усугубляет вину. Но любитель выпить продолжал настаивать.

Тогда лейтенант Б. Муратбаев принимает единственно правильное решение – сообщает руководству о попытке подкупа со стороны нарушителя. В результате З. Т. был задержан в ходе оперативного мероприятия во время дачи взятки в размере 300 долларов США.

Подобное произошло в городе Нукусе. Во время рейда был остановлен автомобиль «Джентра» для проверки. Установлено, что водитель и пассажир находятся в состоянии алкогольного опьянения. Когда заместитель командира специального отряда УБДД

СОБ МВД Республики Каракалпакстан лейтенант Ергали Юлдашев оформлял данный факт, нарушители предложили взятку, прося не передавать дело в суд.

Лейтенант доложил руководству о попытке подкупа. Во время опе-

ративного мероприятия, проведенного совместно с другими правоохранительными органами, Р. Т. был задержан с поличным во время передачи 12 миллионов сумов в качестве взятки.

Азамат ПИРНИЯЗОВ,
соб. корр.

TUMAN IIB FAOLIYATIDAN

Bugungi kunda Qonliko'l tumanida tinchlik va osoyishtalikni saqlash, fuqarolar xavfsizligini ta'minlash, shuningdek, huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashishda ijobiy natijalar qo'lga kiritilmoqda.

ODAMLAR ROZILIGI
UCHUN

– Joriy yilning o'tgan 6 oyi mobaynida umumiy jinoyatchilik soni 19 foizga, jinoyat qidiruv sohasidagi jinoyatlar soni esa qariyb 36 foizga kamayishiga erishildi, – deydi tuman IIB boshlig'i, podpolkovnik Farhat Urumbayev. – Ta'kidlash joizki, hududda huquqbuzarlik va

jinoyatchilikning oldini olishda o'zini o'zi boshqarish organlari, turli davlat idoralari bilan hamkorlikda ko'rilyotgan profilaktik chora-tadbirlar o'z samarasini bermoqda. Shuningdek, joylarga jami 379 ta videokuzatuv kamerasi o'rnatilgan bo'lib, ular joylardagi holatni real vaqt rejimida

Qonliko'l tumani dastlab 1970-yili Leninobod nomi bilan tashkil etilgan. Keyinchalik, 1993-yil 7-dekabrda Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi Prezidiumining qaroriga ko'ra Qonliko'l nomi qayta tiklangan.

Markazi – «Qonliko'l» posyolka fuqarolar yig'ini. Umumiy maydoni 0,74 ming kv metrni tashkil etib, Nukus shahridan 88,4 km uzoqlikda joylashgan. Tuman 2 ta makon, 9 ta ovul fuqarolar yig'inidan iborat bo'lib, 52 ming nafardan ortiq aholi istiqomat qiladi.

kuzatish barobarida, tinchlik-osoyishtalikni asrash imkoniyatini bermoqda. Mazkur ishlar natijasida o'tgan davrda qasddan odam o'ldirish, og'ir tan jarohati yetkazish, bosqinchilik, transport vositasini olib qochish, tovlamachilik hamda odam savdosi bilan bog'liq jinoyatlar sodir bo'lmadi.

Huquqbuzarlik va jinoyatchilikning oldini olishning samarali yo'llaridan yana biri uzoq muddatga ketgan va yashash manzillariga qaytib

kelgan shaxslar bilan ishlash hisoblanadi. Shu bois tuman IIB xodimlari tomonidan xorijga ketganlar hisobi yuritilib, xorijdan qaytib kelgan 1299 fuqaro bilan yakka tartibda suhbatlar o'tkazilgan.

Jinoyatlar tahlilidan kelib chiqqan holda, hozirda tumanidagi makon fuqarolar yig'inlaridan 7 tasi «yashil», 3 tasi «sariq» va 1 tasi «qizil» toifaga kiritilgan. Ularga ayni paytda 11 nafar profilaktika inspektori birlashtirilgan. Shu kunga qadar ular tomonidan turli huquqbuzarliklar yuzasidan 1302 ta ma'muriy bayonnoma rasmiylashtirilgan.

– Mamlakatimizda fuqarolarning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlarini himoya qilishda sohani munosib kadrlar bilan to'ldirish, ularga zarur xizmat sharoitini yaratish, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash borasida ibratli ishlar amalga oshirilmoqda. Shuning uchun ham «xodimbay» ishlash tamoyili asosida shaxsiy tarkibning xizmat faoliyati, oilaviy va yashash sharoiti o'rganilib, xodimlar zarur hollarda har tomonlama qo'llab-quvvatlab kelinmoqda, – deydi tuman IIB boshlig'ining ma'naviy-ma'rifiy

ishlar bo'yicha o'rinbosari, mayor Aydos Xakimniyozov.

Tuman 3-sektori hududiga «Sari oltin» va «Jayxun» makon fuqarolar yig'ini birlashtirilgan. Bu hududlarda 1600 dan ziyod xonadonda 10 mingdan ortiq aholi yashaydi. Sektor rahbari boshchiligida, avvalo, kam ta'minlangan va yordamga muhtoj fuqarolarni qo'llab-quvvatlash alohida e'tiborga olingan.

Xususan, «Jayxun» mahallasida yashovchi fuqaro J.Ataniyozovning murojaati bo'yicha turarjoyiga isitish tizimi o'rnatib berilgan bo'lsa, Z.Allaniyozovga yangitdan uy-joy qurishda amaliy yordam ko'rsatildi. Shuningdek, aholi murojaatlaridan kelib chiqqan holda, tuman markazidan 25 km uzoqlikda joylashgan «Jayxun» MFYga yerosti suvlarini filtrlab beruvchi uskuna hamda Amudaryoga suv nasosi agregati o'rnatib berildi. Umuman olganda, joriy yilda sektordagi sayyor qabullarda 111 ta murojaat kelib tushgan bo'lsa, ularning 71 foizi ijobiy hal etilishiga erishilgan.

Azamat PIRNIYAZOV,
o'z muxbirimiz.
Qoraqalpog'iston Respublikasi.

NAVOIY VILOYATI

SERGAKLIK VA OGOHLIKKA
CHORLOVCHI TADBIRLAR

Tekin pishloq faqat qopqonda bo'ladi. Bu maqolning tasdig'ini kun sayin avj olib borayotgan kiberjinoatlar misolida ham yaqqol ko'rish mumkin. Bu borada aholining ogohligini, hushyorligini oshirish maqsadida butun mamlakatimiz bo'ylab «Kibermadaniyatni yuksaltirish oyligi» o'tkazilyapti.

Oylik doirasida Navoiy viloyatining har bir korxona va tashkilotida profilaktik tadbirlar tashkil etilmoqda. Xususan, Navoiy shahri mahallalarida bo'lib o'tayotgan tadbirlarda kekxa va nogironligi bo'lgan fuqarolarning kiberjinoatlardan jabr chekishining oldini olish uchun ular o'rtasida tushuntirish ishlari olib borilyapti.

Markaziy bankning viloyat boshqarmasida bo'lib o'tgan tadbirda bank xodimlariga kiberjinoatchilikka qarshi kurashishda ularni alohida o'rni borligi uqtirildi. Mazkur

moliya muassasasi mijozlariga esa ilovalar, bank kartalaridan foydalanishda qonun buzilish holatlariga yo'l qo'yimasliklari, shaxsiy kod va ma'lumotlarini sir saqlashlari, kiberhujumga uchragan paytda murojaat etishlari lozim raqamlar bo'yicha ma'lumotlar yetkazildi.

Targ'ibot tadbirlari Navoiy shahrining ko'chalarida ham davom ettirilmoqda. Haydovchi va yo'lovchilarga kiberjinoatlardan ehtiyot bo'lishga chorlovchi eslatmalar tarqatilyapti.

Navbahor tumanida ham

aholiga kiberjinoatning turlari haqida ma'lumot berilib, ayniqsa kibernayranglardan, firibgarlikning yangidan-yangi turlaridan ogoh bo'lishlari lozimligi, e'tiborsizlik qilib shaxsiy ma'lumotlarini zinhor oshkor etmasliklari borasida ogohlantirildi.

Shundan so'ng xodimlar maxsus jihozlangan mashinada tumanning odamlar gavjum bo'ladigan joylariga borib, keng qamrovli targ'ibot ishlari olib borishdi. Ular ovoz kuchaytirgich yordamida fuqarolarni hushyorlikka chaqirishdi. To'planganlarga kiberjinoatlardan ogohlantiruvchi buklet va flayerlar tarqatildi.

Bundan tashqari, mahalla yettilligi a'zolari uyma-uy yurib, ayollar va yoshlar bilan suhbatlashishdi. Ularga telegram yoki boshqa messenjerlardan kelgan shubhali havolalarga kirmaslik tushuntirilib, bank kartalaridagi shaxsiy raqamlarni begonalarga berib qo'yimaslik kerakligi eslatildi.

– Yaqinda buvimga no-ma'lum shaxslar qo'ng'iroq qilib: «Biz bank xodimlarimiz. Sizning plastik kartangizning xavfsizligini ta'minlash bo'yicha profilaktik ishlar olib boryapmiz. Shuning uchun hozir telefoningizga kelgan SMS kodni bizlarga ayting» deyishgan. Buvim soddalik qilib, kodni bergan. Oqibatda uning plastik kartasidagi nafaqa pullarini yechib olishgan. Shu sababdan aholini sergaklik va ogohlikka chaqiruvchi bunday tadbirlar juda kerak,

– deydi Navbahor tumanlik Ali Karimov.

Tahlillarga ko'ra, axborot texnologiyalari yordamida huquqbuzarlik va jinoyatlarga qo'l urgan shaxslar orasida yoshlar ko'pchilikni tashkil etmoqda. Shunday ekan, kiberxavfsizlikni ta'minlash masalasi bugun har qachongidan ham dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Mahliyo XOLOVA,
o'z muxbirimiz.

NAMANGAN VILOYATI

Oylik doirasida Uchqo'rg'on tumanida tashkil etilgan targ'ibot tadbirida internetdagi zararli dasturlardan ehtiyot bo'lish, ijtimoiy tarmoqlarda «qopqon»ga tushib qolishdan saqlanish, bank kartalari himoyasida hushyorlikni oshirish kabilar bo'yicha zaruriy tavsiyalar berildi.

Bu kabi holatlar qurboni bo'lib qolmaslik uchun odamlarda «kibergigiyena»ni shakllantirish zarurligi va bu borada hamkorlikda ish olib borish kerakligi tushuntirildi.

O'z muxbirimiz.

QASHQADARYO VILOYATI

Mirishkor tumani IIB JXX Probatsiya guruhi xodimlari tomonidan nazoratdagi shaxslar bilan kompleks targ'ibot-tashviqot tadbiri o'tkazildi.

Tadbirda probatsiya nazorati ostida turgan shaxslarga kibermadaniyat va kibergigiyenani oshirish bugungi kun

talabi ekani va kibermakon imkoniyatlariga doir «sir»lar haqida tushunchalar berildi.

Yakunda huquqiy targ'ibot ishtirokchilariga «Kiberjinoatlardan ogoh bo'ling!» mavzusidagi bukletlar tarqatildi.

O'z muxbirimiz.

■ г. Ташкент

ОБЪЕДИНЯЯ УСИЛИЯ

В рамках совместного плана ГУВД Ташкента и столичного управления по делам семьи и женщин «Защита прав жертв насилия и предупреждение насилия» в центральном парке имени Мирзо-Улугбека состоялось мероприятие, на которое были приглашены свыше 100 граждан, в том числе представители семей, состоящих на профилактическом учете.

Выступившие акцентировали внимание на проблемах, имеющихся в конфликтных семьях, путях их решения, необходимости оказания практической помощи в выделении льготных кредитов желающим заниматься предпринимательством, прохождении курсов профессиональной подготовки на базе моноцентров «Ишга мархамат».

Состоялись выездные приемы руководителей ответственных организаций, ярмарка вакансий, на которой свободные рабочие места представили порядка 20 предприятий. Малообеспеченным семьям, нуждающимся в поддержке, выдана единовременная финансовая помощь.

Радик ТУМΠΑРОВ,
соб. корр.

■ Наманганская область

СТИМУЛ БЫТЬ В ЧИСЛЕ ЛУЧШИХ

В связи с Днем молодежи старший инспектор группы кадрового обеспечения Наманганского городского ОВД лейтенант **Аюбхон Ахмадхонов** удостоился нагрудного знака МВД «Ёшлар фидойиси».

После окончания Университета общественной безопасности Республики Узбекистан, в 2022 году дипломированного специалиста определили на службу в ОВД. В должности старшего инспектора группы кадрового обеспечения Туракурганского РОВД Наманганской области он трудится с марта текущего года.

За короткое время Аюбхон проявил себя грамотным, инициативным сотрудником.

В целях повышения интереса молодежи к службе в системе органов внутренних дел совместно с образовательными учреждениями проводит агитационно-пропагандистские мероприятия, встречи и беседы. Благода-

ря этому в текущем году в Академию МВД привлечено 14 кандидатов, в Правоохранительную академию – 21, в Университет общественной безопасности – 3, в Наманганский академический лицей МВД – 194. Все они приняли участие в профессиональном отборе.

– Любое признание в работе настраивает на достижения, придает дополнительные силы. Рад, что мой скромный труд так высоко оценен. И впредь приложу все силы и знания, чтобы оправдать доверие руководства, – говорит лейтенант А. Ахмадхонов.

Гулчехра БУВАМИРЗАЕВА,
соб. корр.

NUQTAYI NAZAR

BOTINIY GO'ZALLIK

YOXUD AYBDORNI ATROFDAN IZLAMANG!

Bugun biz, qaysidir ma'noda, bizga shartlar qo'yadigan jamiyatda yashaymiz. Masalan, hech narsaga qaramasdan, chiroyli qad-qomatga ega bo'lish, yaxshi ishda ishlash, chiroyli mashinada yurish, chet elga chiqish, mashhurlik, mavqe haqida qayg'urish. Lekin baxtni his qilish, yashash tarziga nisbatan qo'yiladigan talablar hammada har xil. Kim uchundir do'stlar davrasida bo'lish, kim uchundir film tomosha qilish eng yaxshi hordiq bo'lishi mumkin. Yana boshqa biron so'lim maskanlarda dam olishdan rohat oladi.

Bilasizmi, dadil va realist insonlar yetarlicha baho bera olmaydiganlar yuqoridagi «standart»larni eshitib, esa ushbu talablarga qattiq yopishib beixtiyor kulgiga beriladi. O'ziga oladilar. Ular uchun atrofdagilarning

e'tibori birinchi o'rinda turadi. Hamma kabi bo'lish – qulay, albatta, lekin, o'zligingiz qayoqqa ketdi?!

O'zlikni anglash qanday bo'ladi? Bu jarayon, eng avvalo, kishining hayotda o'zi uchun yaratgan qadriyatlari bilan shakllanadi. Avval oilada, so'ngra jamiyatda munosabatga kirishgan kishi borki, ma'lum qadriyatlar asosida yashaydi, harakatlanadi. Bu qadriyatlar esa kishining o'ziga nisbatan bahosi, yashash tarzi, oilaviy an'analar va kundalik odatlarni o'z ichiga oladi.

Mutaxassislarning aytishicha, oilada farzandlarga ota-ona mehri va e'tiborining yetishmasligi o'zini sevmaslik, o'zgaralar fikriga qaramlik yuzaga kelishiga sabab bo'lar ekan. Odatda ruhan sog'lom ota-onalar farzandlarini jonlaridan ortiq sevadi. Biroq ularda farzand psixikasiga ta'sir o'tkazuvchi shaxsiy kamchilik va muammolar bo'lishi ehtimoldan xoli emas. Masalan, o'ta e'tiborli onalar farzandlariga kuni-ga yuz martadan qo'ng'iroq qilib qayerdaligi, nima bilan bandligini so'rashi mumkin. Asabiy ota-onalar esa stress va turli og'ir vaziyatlari alamini farzandlaridan oladi. Qonun va taqiqlar kayfiyatga qarab kundan-kunga o'zgarib boraveradi. Balog'at davrida bola ushbu omillarga javoban yig'lashi,

achchiqlanishi mumkin, ammo uning ongida «men ota-onam mehriga, muhabbatiga loyiq emasman» degan fikr uyg'onadi. Xuddi mana shundan keyin o'zini sevmaslik «kasal»i boshlanadi.

ESHITISHNI O'RGANING!

Agar muammoingiz mukammallikka intilish bo'lsa, eslab qoling, mukammal narsalarning o'zi yo'q. Begonalarning xohish-istaklarini bajarish o'rniga, o'zingizni tinglashni o'rganing. O'zingizga qarshi bormaslikka intiling. Barini kichik narsalardan boshlang. Bu borada sizga kitob mutolaasi yoki sayohat qilish yaxshi yordam beradi. Eng muhimi, hayotda o'zgaralarning hayot tarzini yoki odatlarini o'zlashtirmasligingiz uchun o'z qadriyatlaringizni yarating.

Mavlono Jaloliddin Rumiyning shunday o'giti bor: «Hamma zohirga bezak bermoqqa kirarkan, sen botinga bezak bermoqqa shoshil». Zero, botini go'zal kishi o'zini yaxshiroq taniydi. Atrofdagi fikr va nayranglarga aldanishdan ehtiyot bo'ladi. Muhimi, uning maqsadlari aniq, yo'li ravon bo'ladi. Bunday kishilar jamiyatni faqat oldinga tortadi.

Feruza RAHMONQULOVA.

MA'NAVIYAT MARSHRUTI

LANGARBBOBO ZIYORATGOHI

Namangan viloyati Chortoq tumani «Laskidon» mahalla fuqarolar yig'inidagi so'limgina go'shada «Langarbobo» ziyoratgohi joylashgan. Ushbu qadamjo tarixi to'g'risida turli ma'lumotlar bor.

Rivoyat qilishlaricha, yurtimizga islom dini kirib kelgan vaqtlarda bu yerga dafn etilgan insonni ustozlari dinga da'vat qilish uchun yuborganlar. Ul zot Laskidon qishlog'idan o'tib ketayotganlarida tut novdasidan yasalgan hassasi hozirgi qabr turgan joyga sanchilib qolgan. Hassani sug'urib ololmagan. Keyin shu qishloqda yashab qolib, odamlarni dinga

da'vat qilgan. Yerga sanchilib qolgan hassa ko'karib ketgan. Vafot etganlaridan so'ng bu zot shu daraxt yoniga dafn etilgan. Hozirgacha azim tut daraxti yashnab turibdi, ziyoratga keluvchilar daraxt soya-salqinida dam olib ketadilar.

Shu yerlik aholi u kishining qabrlarini e'zozlab, xom g'ishtdan gumbaz shaklida maqbara ko'targan.

1970-yillarda gumbaz nurab ketgan va qarovsiz holga kelib qolgan. 1990-yillarda qishloq aholisi tashabbusi bilan maqbara yana xom g'ishtdan tiklangan.

Yana bir rivoyatda keltirilishi-cha, yurtimizga arab da'vatчилari bilan birga kelgan inson Laskidonda vafot etib, shu yerga dafn qilingan. Qo'llaridagi aso yonlariga sanchilib, unga islom bayrog'i tikib qo'yilgan. Aso tut novdasidan bo'lib, yerga sanchilgani uchun ko'karib ketgan. Bu insonning qabri doimiy ziyorat qilib turilgan,

vaqt o'tishi bilan ismlari unutilgan. Bayroq esa uzoq turgan, yo'lovchilar va aholi keyinchalik ziyoratgohni «Langar» (bayroq, tug') nomi bilan atab kelgan. Shundan ziyoratgoh «Langarbobo» nomini olgan. Xalq xotirasida bu yerga dafn etilgan insonning valiyulloh darajasida ilmi bo'lgani haqidagi ma'lumotlar bor.

Langarbobo qabrini shu yaqin atrofda yashaydigan aholi bir yilda bir ziyorat qilib ketishga odatlangan. Chortoq, Uchqo'rg'on, Uychi tumanlari aholisi, Andijon, Toshkent,

Buxorodan ham ziyoratchilar kelib turadi. Ba'zilar Langarboboni murodbaxsh mozar ham deyishadi. Farzandtalablar, toshma toshgan bemorlar kelib, ziyoratgohda ehson qilishadi.

Ziyoratgoh aholi tomonidan ta'mirlab turilsa-da, buning o'zi yetarli emas. Bu yerga alohida e'tibor qaratilib, ziyoratchilar uchun shart-sharoitlar yaratilsa, nur ustiga a'lo nur bo'lar edi.

**Gulchehra
BUVAMIRZAYEVA
tayyorladi.**

UCHINCHI SEKTORDA

SA'Y-HARAKATLAR SAMARASI

Qorako'l tumanidagi «Chandirobod» mahalla fuqarolar yig'inida yashovchi M. Jumayeva shifoxonaga tushdi. Shifokorlar birinchi tibbiy yordam ko'rsatishdi. Ammo u jiddiy davolanishi lozim. Shu bois sektor rahbariga murojaat qildi. Sektor rahbari tomonidan uning oilaviy ahvoli o'rganilib, ikkinchi guruh nogironligi va sharoiti og'irligi inobatga olindi. So'ngra homiylar ko'magida davolanishi va dori-darmon xarajatlari uchun moddiy yordam ajratildi. Shuningdek, voyaga yetmagan farzandiga velosiped, o'ziga elektron skuter hamda bolalariga o'quv qurollari olib berildi.

– Turmush o'rtog'im vafo-tidan so'ng qiynalib qoldik. Nogiron farzandim bor, unga qarayman, desam, ishlayolmayman. Ishlayman, desam, farzandim yolg'iz qoladi, – deya sektor rahbariga murojaat qildi arnalik O. Samadova. – Shu yil bahorda tomdan suv o'tdi. Shifer bilan yopish uchun qo'limiz kaltalik qilyapti. Shu masalada yordam bersangiz, yaxshi bo'lardi.

Ayolning murojaati uchinch sektor rahbari tomonidan o'rganildi. So'ngra homiylar mablag'i hisobidan hovlisi-ning tom qismi shifer qilindi. Bundan tashqari, oilaning daromad manbaini yaratish maqsadida bir dona buzoqli sigir hamda muzlatkich yetkazib berildi.

Tumandagi 12 ta mahalla

va 40 mingdan ortiq aholini o'z ichiga olgan uchinch sektor hududida amalga oshirilayotgan bunday ibratli misollarni ko'plab keltirishimiz mumkin. Qolaversa, mahallalarga 2 ta davlat banki va ularning 7 nafar rahbar hamda xodimlarini birlashtirib, Sayxunobod tajribasi doirasida birinchi-ikkinchi bosqichlarda jami 121 ta kam daromadli xonadonlarga 318 ta loyiha paketlarida 2 milliard 650 million so'mlik kredit mablag'lari hisobidan ko'mak ko'rsatildi. Buning natijasida 203 nafar aholi bandligi ta'minlandi.

Jumladan, 2245 ta par-randa, 100 bosh chorva mollari, 289 bosh mayda shoxli mollar, 203 ta asalari oilasi, 42 ta xonadonga 69 sotix ixcham issiqxona,

13 ta xonadonga tikuvchilik, hunarmandchilik, ishlab chiqarish hamda xizmat ko'rsatish asbob-uskunolari olib berildi. Yoshlar bandligini ta'minlash borasida 551 nafar yoshlarga 152 gektar unumdorligi yuqori bo'lgan va suvga qulay yerlar ajratildi. «Bir kontur – bir mahsulot» tamoyili asosida mahallalar drayveridan kelib chiqib, ekilgan ekinlar parvarishlanib, mahsulotlar yetishtirilmogda.

Shuningdek, sektor rahbari sa'y-harakati bilan elektr energiyasi, gaz ta'minotidagi uzilishlar, ichimlik suvi, ichki yo'llar borasidagi muammolar ham yechim topmogda. Bu esa turmush tarzini yanada yaxshilash, odamlarning o'z hayotidan

rozi bo'lib yashashlariga sharoit yaratish imkonini beryapti. O'tgan oylar davomida o'tkazilgan ommaviy sayyor qabullar davomida 125 ta muammoning salkam 92 foizi qanoatlanirildi. Misol uchun aytadigan bo'lsak, hudud bo'yicha 6,4 kilometr masofadagi ichki yo'llar shag'allashtirildi. «Arna», «Chandirobod», «Yangibozor» hamda «Jig'achi» mahallalaridagi 37 ta yaroqsiz simyog'ochlar beton tayanch ustuniga almashtirilib, elektr energiyasi ta'mi-

notidagi nuqson va kamchiliklar bartaraf qilindi.

Qisqasi, el manfaati, xalq farovonligi yo'lida qilingan mehnat hech qachon beiz ketmaydi. Tumanimizning uchinch sektor hududidagi bunday sa'y-harakatlar bardavomligi aholining hayotidan roziligini, bugunidan quvonchga to'layotganini ko'rib, bu fikrga yana bir bor amin bo'lasiz.

Botir BOZORQULOV,
kapitan.

Buxoro viloyati.

SOHA FIDOYISI

HAR JABHADA O'RNAK

Jizzax shahar IIB 1-sonli IIB profilaktika katta inspektori, kapitan Javlon Ismoilov joriy yilning o'tgan davrida xizmat hududi «Oqqo'rg'onlik» mahallasida giyohvandlik moddalari bilan bog'liq ikkita jinoyat hamda yuzga yaqin ma'muriy huquqbuzarlikni aniqlashga muvaffaq bo'ldi. Shuningdek, ichki ishlar organlarida profilaktik hisobda turuvchi 29 nafar, jazoni ochiqda o'tayotgan 11 nafar, ma'muriy nazorat ostiga olingan 2 nafar, ichkilikbozlikka ruju qo'ygan 6 nafar shaxs, 4 ta nizoli oila vakillari bilan doimiy ravishda profilaktik tadbirlarni amalga oshirib kelmogda.

Kapitan Javlon Ismoilov mahalla faollari va qator tashkilotlarga fuqarolar muammolarini hal qilish, qonunbuzarliklarning oldini olish nuqtai nazaridan 149 ta xulosa kiritdi. Shu o'rinda ta'kidlash kerakki, joriy yilning birinchi yarmida «mahalla yettiligi» sa'y-harakati bilan 50 kishi ish bilan

ta'minlandi. 4 nafar xotin-qizga tikuv mashinalari, 8 kishiga kredit mablag'i ajratilishida, 1 nafar fuqaroning turar joyini ta'mirlashda ko'mak ko'rsatildi. Yil so'nggiga qadar mahallada 180 ta ish o'rni yaratish ko'zda tutilmogda.

Umuman olganda, 5309 kishi istiqomat qiladigan mahallada aholining

bandlik darajasi yuqori. Hududda 934 ta tadbirkorlik sub'yekti faoliyat ko'rsatmogda. Ularning 23 tasi hunarmandchilikka ixtisoslashgan. Hovlilarning 11 tasida issiqxona mavjud. Qisqasi, yuzaga kelgan ijobiy muhit va ko'rilyotgan profilaktik tadbirlar natijasida o'tgan bir yarim yil davomida mahalla «yashil» toifada turibdi.

Kapitan Javlon Ismoilov soha vakillari o'rtasida tashkil qilinayotgan ko'rik-tanlovlarda ham yuqori natijalarga erishmogda. Jumladan, o'tgan yili O'zbekiston kasaba uyushmalari federatsiyasi tashabbusi bilan faol «mahalla beshlik»larini aniqlash maqsadida viloyat miqyosida uyushtirilgan tanlovning «Eng yaxshi profilaktika

inspektori» yo'nalishida 1-o'rinni, kiberxavfsizlik bo'yicha tashkil qilingan «Syber week» tanlovining viloyat bosqichida «Eng faol mahalla profilaktika inspektori» yo'nalishida 2-o'rinni qo'lga kiritdi. Bu yil esa soha xodimlari o'rtasida bo'lib o'tgan «Eng namunali oila» ko'rik-tanlovining viloyat bosqichida 2-o'rinni egalladi. Xuddi shunday, «Xavfsiz hayot uchun birlashaylik!» tanlovining viloyat bosqichida «Yoshlar jinoyati va huquqbuzarligidan xoli mahalla» yo'nalishida «mahalla yettiligi» birgalikda 1-o'rin sohibi bo'ldi.

Alijon ABDUSATTOROV,
o'z muxbirimiz.

Jizzax viloyati.

XIZMAT JOYI – QOROVUL QO'SHINLARI

MAQSADI – OFITSER BO'LISH

IIV Qorovul qo'shinlariga qarashli Andijon viloyatida joylashgan 7553-harbiy qism shaxsiy tarkibi o'ziga biriktirilgan obyektlarni qo'riqlash va mudofaa qilish bo'yicha mas'uliyatli vazifalarni amalga oshirib kelmoqda. Bu jarayonda zamonaviy texnika vositalari, maxsus apparatura va texnologiyalar muhim ahamiyat kasb etadi. Shu boisdan muhandis-texnik qo'riqlash bo'yicha harbiy xizmatchilar texnikalarni doimo soz holatda saqlashni bekamu ko'st uddalashmoqda. Video-kuzatuv kameralari, signal datchiklari, aloqa vositalari va avtonom quvvat manbalari ularning tasarrufida.

Bo'linma shaxsiy tarkibi kecha-yu kunduz ishlaydigan apparaturalarning soz holatda bo'lishini kuzatib turadi. Texnika pand bermasligi uchun texnik ko'riklar, mavsumiy xizmat ko'rsatish va zarur ta'mirlash ishlari olib boriladi.

– Hayotimni harbiylik kasbi bilan bog'lashni orzu qilardim, – deydi nazoratchi-o'qchi, kichik serjant Bahridin Umarov. – Yigitlik burchimni Qorovul qo'shinlariga qarashli

Qarshi shahridagi 7533-harbiy qismda o'tadim. Muddatli harbiy xizmat davrida orzuim qat'iy maqsadga aylandi. Shartnoma bo'yicha xizmatning o'tgan uch yili davomida kasb tanlashda adashmaganimga butkul amin bo'ldim. Barcha jangovar vazifalarni talab darajasida bajarishga intilyapman.

Bahridin Toshkent viloyatining Piskent tumanida tug'ilib voyaga yetgan. Ota-onasi Jamol aka

va Gulnoza opa bir umr qishloq xo'jaligi sohasida mehnat qilib, to'rt nafar farzandni kamolga yetkazishdi. Hozirda ularning barchasi jamiyatda o'z o'rnini topib, el-yurt xizmatida.

Yosh harbiy xizmatchi bo'sh vaqtlarida sportning suzish, sharq yakkakurashi, milliy kurash turlari bilan muntazam shug'ullanib keladi.

– Kelgusi yil Jamoat xavfsizligi universitetining sirtqi bo'limiga

o'qishga kirishni niyat qildim, – deydi Bahridin. – Ofitser bo'lishni ko'pdan beri orzu qilaman.

Bahor oylarida Bahridinning ota-onasi o'g'lini ko'rgani harbiy qismga kelishdi. Ular bu yerdagi sharoitlar bilan tanishib, o'quv sinflari, dam olish xonasi, ma'naviyat va ma'rifat darslari o'tkaziladigan zal va sport maydonchasini ko'zdan kechirishdi. O'g'lining xizmatdoshlari bilan suhbatlashib, kelganliklaridan mamnun bo'lishdi.

Kichik serjant B.Umarovning harbiy qismdagi sevimli joylaridan biri kutubxona sanaladi. Bu yerga tez-tez kirib turadi, gazeta va jurnallarning yangi sonlarini ko'zdan kechirib, o'zbek yozuvchilarining asarlarini mutolaa qiladi.

Bugungi kunda shartnoma asosida xizmat qilayotgan harbiy xizmatchilar o'z vazifalarini muvaffaqiyatli bajarishi va maroqli dam olishi uchun zarur sharoitlar yaratilgan. Vatan himoyachilari ko'rsatilayotgan bunday g'amxo'rlik va e'tibordan doimo mamnun.

Boris KLEYMAN.

Suratda: kichik serjant Bahridin Umarov jangovar postda.

Andijon viloyati.

SO'Z MULKIGA SAYR

QUSHBEGIMI YO QO'SHBEGI?

Poytaxtning Yakkasaroy tumanida «Qushbegi» nomi bilan ataladigan daha, mahalla, mahalla fuqarolar yig'ini, ko'cha, to'yxona hamda bir qator tashkilot va muassasalar bor. «Toshkent» ensiklopediyasida bu nomlar Qo'qon xonligi davrida, ya'ni 1810–1842-yillarda Toshkentni boshqargan Lashkar qushbegi nomidan olingani iddao qilinadi. E'tibor bering-a, qamrovi jihatdan hozirgi poytaxtdan ancha katta hududni egallagan Toshkentni o'ttiz yildan ortiq vaqt mobaynida qushbegi boshqargan bo'lsa?!

Hayron bo'lyapsizmi? Men ham hayratimni yashirolmay, manbalarni titkilashga tushdim. O'zbekiston Milliy ensiklopediyasida o'qiymiz: «qushbegi, qushchi – tarixiy atama. O'rta asrlarda podsho va xonning ovchi qushlari (qushxonasi) va ov hayvonlarining mutasaddisi; ov begi (amiri shikor). U hukmdorning ovini tashkil qilish va o'tkazishga javobgar bo'lgan. Qushchilar qar-chig'aychi degan nom bilan ham atalgan. Xiva xonligida qushbegi mehtardan keyin turgan. U xonlikning shimoliy qismiga mutasaddi bo'lgan; Qo'qon xonligida qushbegi harbiy qo'shinning boshlig'i bo'lib, bu mansab harbiy yurish va jang paytlarida berilgan. Qushbegi mingboshi unvonini olishga da'vogar bo'lgan».

«O'zbek tilining izohli lug'ati»da esa «qushbegi» so'ziga quyidagicha ta'rif berilgan: «Amir va xonlar saroyida bosh vazir yoki huquqi vazirga teng bo'lgan yirik amaldor; hokim».

O'z-o'zidan savol tug'iladi: agar qushbegi ovchi qushlarga mutasaddi bo'lsa, qanday qilib u bir vaqtning o'zida xonlikning katta qismini, jangu jadallarda esa qo'shinni boshqargan? Unda Buxoro amirligida katta nufuzga ega bo'lgan Ostonaqul qo'shbegi, Nasrullo qo'shbegilarning tarixda egallagan o'zni qayerda qoldi? Yoxud bularning bariga bittagina harfning, to'g'rirog'i, uning ustiga qo'yilgan belgi sababchimi? Yo masalaning ildizi bundan ham uzoqroqqa borib taqaladimi?

Amirlikdagi mansablar ichida eng yuqori mansab bo'lgan «qo'shbegi» atamasini izohlashda

tarixchi olimlarning o'zlari ham turli xil ma'lumot berishgan. Eng qizig'i, u goh qo'shbegi, goh qushbegi, ayrim hollarda esa aralash shaklda istifoda etilgan. Masalan, bu so'z qadimgi manbalardan biri bo'lgan «Majma' ul-arqom» asarida «qushbegi» shaklida ishlatilgan va unga «Ovchilar, ovchilik asboblari, qushlar va itlardan xabardor bo'lib turadigan amaldor» sifatida ta'rif berilgan. Aslida esa «qo'shbegi» – «qo'sh» – qarorgoh, «begi» – rahbari, egasi ma'nosini anglatadi. «Tarixi nofeiy»da keltirilishicha, Buxoro amirligidagi eng yuqori vazir qo'shbegi bo'lgan. Uni «vazoratpanoh», «vazorati oliy» deb atashgan. Davlatning hamma ishlari uning qo'lida bo'lgan.

Tarixchi olim Sh. Vohidov o'zining «Qo'qon xonligi va Buxoro amirligida unvon va mansablar» kitobida «qo'shbegi» tarixiy atamasiga ikki xil izoh bergan: 1) qo'sh, ya'ni harbiy qarorgoh va lagerning boshlig'i; 2) Buxoro amirligida mang'itlar davrida bosh vazir, amirdan keyingi oliy mansab.

Ma'lumki, arab alifbosida bitilgan manbalarda o'zbek tilidagi «o'» tovushi ham, «u» tovushi ham bitta harf, ya'ni «و» bilan yozilgan. Natijada birgina harfning «aybi» bilan oliy mansab egasi bo'lgan amaldor va oddiy qushlar mutasaddisining maqomi aralashib ketgan.

Temir QURBON,
filologiya fanlari nomzodi.

IIV Faxriylar kengashi ichki ishlar organlari faxriysi, iste'fodagi podpolkovnik

Ulug'bek BO'RIBEKOVning

vafot etganligi munosabati bilan marhumning oila a'zolari va yaqinlariga hamdardlik bildiradi.

Farg'ona viloyati IIB rahbariyati, shaxsiy tarkibi va Faxriylar kengashi ichki ishlar organlari faxriysi, iste'fodagi polkovnik Odiljon G'ofurovga turmush o'rtog'i

Marhamatxon ayaning

vafot etganligi munosabati bilan chuqur ta'ziya izhor etadi.

www.postda.uzt.me/postdarasmiywww.facebook.com/postdauzwww.instagram.com/postda_uz

► SALOMATLIK SABOQLARI

SHAKAR O'RNINI BOSUVCHI SUN'IY MAHSULOTLAR

sog'liq uchun xavfli...mi?

Ma'lumki, inson uchun 25–30 gramm shakar iste'moli bir kunlik me'yor hisoblanadi. Bundan ortig'i semirish va xavfli kasalliklar rivojlanishiga olib keladi. Shu sababli ba'zilar shakar o'rnini bosuvchi sun'iy mahsulotlardan foydalanish xavfsiz, deb o'ylaydi.

Shakar o'rnini bosuvchi vositalar oddiy shakardan 5, 10 va hatto 200 barobar shirinroq ta'm berishi, shu bilan birga, tarkibida glyukoza bo'lmasligi va kaloriyasi kam bo'lishi mumkin. Kokos shakari, eritrit singarilar salomatlik uchun foydalidek tuyiladi.

Gap shundaki, organizmga shakarning aynan qaysi turi qonga

singishining umuman farqi yo'q. Shirin moddalar reseptorlari butun tana: oshqozonosti bezi, miya, qon tomirlar, suyak, oshqozon, ichaklar va hatto yog' to'qimalarida ham joylashgan bo'ladi. Qonga kirgandan keyin shakar o'rnini bosuvchilar mahsulotlar mazkur reseptorlar bilan reaksiyaga kirishib, organizmda quyidagi o'zgarishlarni keltirib chiqaradi:

- ichak gormonlari ishlab chiqarilishini jadallashtiradi;
- grelin ishlab chiqarilishini tezlashtirib, ochlik hissin keltirib chiqardi;
- shirinlik ta'mini bilishni ishdan chiqaradi;
- miya faoliyatiga ta'sir etadi.

Mutaxassislar organizmga zarar qilishi mumkin bo'lgan quyidagi qo'shimcha moddalarni keltirib o'tishgan:

saxarin – organizm uni hazm qilmaydi. Uni muntazam iste'mol qilish saratonga chalinish xavfini oshiradi;

aspartam – kam kaloriyalik ichimliklarda ko'p bo'ladi. Uni choyga qo'shish mutlaqo mumkin emas. Moddani muntazam iste'mol qilish jigar va o'pka saratoni kasalliklarini rivojlantiradi, miyani shikastlaydi;

siklamit – bir qancha mamlakatlarda taqiqlangan. Chunki u buyrak yetishmovchiligiga olib keladi;

kaliy asesulfami kanserogen hisoblanib, gazli ichimliklarda ko'p bo'ladi;

ksilit – kaloriyasi ko'p qo'shimcha modda. U moddalar almashinuvining buzilishiga olib keladi.

Agar shakar o'rnini bosuvchi mahsulotda ushbu moddalar bo'lsa, aslo iste'mol qilmagan ma'qul. Uning hosilalari dastlab tana vaznini kamaytirsada, ammo ushbu jarayon uzoq davom etmaydi. Aksincha, bunday mahsulotlarning odatiy iste'moli bora-bora semirishga olib keladi. Oqibatda insonlarda II darajali qandli diabet kasalligi rivojlanish xavfi 34 foizgacha oshadi.

Qolaversa, bunday moddalardan tez-tez foydalanuvchilarda yurak-qon tomir kasalliklariga chalinish ehtimoli 32 foiz (jumladan, insult – 19 foiz, gipertoniya – 13 foiz) yuqori bo'ladi. O'z navbatida, bu omil o'lim xavfining 10 foiz ortishiga olib keladi.

Shu bois, mutaxassislar organizmning shakarga bo'lgan ehtiyojini meva-sabzavotlar va boshqa tabiiy mahsulotlar iste'moli orqali ta'minlashni tavsiya qiladi.

Adolat FAYZIYEVA tayyorladi.

ЖАРА – МАКУШКА ЛЕТА

Ежегодно, с конца июня по начало августа, в Центральную Азию приходит особый зной. Период, когда солнечный жар становится особо пылким, называют «саратон» или «чилла» (с персидского – «сорок»). Около сорока дней воздух прогревается до самых высоких температур.

Прибывающие в это время туристы с удивлением взирают на то, как местное население потребляет горячий зеленый чай. Не решаясь повторить подобное, гости прибегают к прохладительным на-

питкам или минеральной воде, а потом с удивлением отмечают, что пить от них хочется больше. Местные жители, напившиеся к тому времени горячего чая, блаженствуют от отступившей жажды.

Сложилась определенная модель поведения в период чилла:

- не ходить под солнцем с непокрытой головой;
- в одежде использовать светлые тона, отража-

ющие солнечный свет, а саму одежду носить свободную из хлопкового или льна;

• чаще употреблять специальным образом приготовленное кислое молоко («айран»);

- пить прекрасно тонизирующий зеленый чай;
- для поддержки сердечно-сосудистой системы есть абрикос и изюм.

Пережить жару иммунной системе помогут правильные продукты питания. В рацион обязательно нужно включить зелень, ягоды, болгарский перец, помидоры, дыню, арбуз, все виды капусты.

Молодежь — наше будущее

И В СЛУЖБЕ, И В СПОРТЕ

В прошлом году после окончания Андижанского государственного университета Мохларойим Хакимжанова была принята на службу в органы внутренних дел и назначена в отдел профилактики правонарушений УКД ОВД города Андижана.

Ее наставницей стала опытная сотрудница — старший инспектор по вопросам женщин подполковник Зулхумор Холматова. Сегодня старший сержант Хакимжанова старший инспектор группы по работе с несовершеннолетними и молодежью ОПП.

— Моя работа тесно связана с молодыми людьми в возрасте от 14 и до 30 лет, — рассказывает старший сержант М. Хакимжанова. — Проводим с подростками и молодыми людьми профилактические мероприя-

ного юридического университета и перспективная спортсменка, неоднократно занимавшая призовые места на чемпионатах и международных турнирах по каратэ.

Недавно в Казани завершились VI Игры БРИКС. В соревнованиях участвовали представители 89 стран, в том числе и наши спортсмены. По итогам игр делегация

68 килограммов и завоевала бронзовую медаль.

В копилке нашей молодой спортсменки немало высоких наград. В их числе серебряная медаль чемпионата Азии, состоявшегося в Ташкенте, золотая медаль чемпионата Азии в Малайзии, серебряная медаль чемпионата стран СНГ в Беларуси, золотая медаль чемпионата мира по каратэ в Ташкенте.

— Каратэ начала заниматься во втором классе, — рассказывает Мохларойим. — Посещала секцию при ФСО «Динамо». Стала принимать участие в разных соревнованиях среди юниоров. Этот вид спорта придает мне уверенность в себе.

Мохларойим старшая в семье. Всего у родителей четыре дочери. Мохинур после окончания Андижанского государственного университета работает учителем физкультуры в одной из школ Андижана. Мубина — студентка АГУ, а младшая Хожихон — ученица 7 класса.

Хочется поздравить старшего сержанта М. Хакимжанову с очередной победой на престижных соревнованиях.

Борис КЛЕЙМАН,
соб. корр.

Андижанская область.

тия, привлекаем их к занятиям физкультурой и спортом, приглашаем на диспуты, посвященные знанию правоведения. Работа сложная, кропотливая, но интересная.

Мохларойим ответственная сотрудница, стремящаяся узнать как можно больше. Она студентка-заочница Ташкентского государствен-

Узбекистана завоевала 114 медалей (17 золотых, 39 серебряных и 58 бронзовых) и расположилась на 4 строчке по итогам общекомандного зачета после России, Беларуси и Китая. Мохларойим Хакимжанова принимала участие в соревнованиях в составе сборной команды Узбекистана по каратэ в весовой категории до

MUNAJJIMLAR BASHORATI

(15-iyuldan – 21-iyulgacha)

Qo'y. Bu hafta quvonchli xabar olishingiz mumkin. Anchadan beri umid bog'lagan va ro'yobini kutgan orzuvingiz amalga oshadi. Lekin shu tufayli hamkasblar bilan tarang munosabatlar, turli gap-so'zlar yuzaga kelishi mumkin. Bunday paytda oila a'zolarining ko'magiga suyaning.

Buzoq. Bu davrda rejalashtirilgan muhim ish va uchrashuvlar muvaffaqiyatli kechadi. Davr bilan hamnafas bo'lib, mavjud bilimlarni yangilari bilan uyg'unlashtiring. Jizzakilik va ta'sirchanlikni unuting, faqat shundagina muvaffaqiyatga erishishingiz mumkin.

Egizaklar. Bu davrda rejalashtirilgan barcha yumushlar ko'ngildagidek amalga oshadi. Seshanba va chorshanba eng samarali va omadli kunlar hisoblanib, bu foydali va istiqbolli ishlarning uddasidan chiqish uchun yaxshi imkoniyatdir. Tashabbuskorlik va ishdagi faollik barcha moliyaviy masalalarning muvaffaqiyatli hal etilishiga xizmat qiladi.

Qisqichbaqa. Ishxonada sizdan kamchilik topishga urinishlari mumkin, biroq mehnatsevarlik ortidan rahbariyat va hamkasblarning fikrini o'zgartirishingiz mumkin. Bu hafta oila a'zolari, ayniqsa, farzandlarga nisbatan qattiqqo'l bo'lish talab etiladi. Biroq ularning ko'nglini og'ritib qo'yishdan qoching, yuzmayuz olib borilgan suhbat va tushuntirish ishlarining o'zi kifoya.

Arslon. Bu hafta rejadagi barcha yumushlarni o'z vaqtida bajarishga urining. Biroq ishga kirishishdan oldin uning nechog'lik ahamiyatli va foydali ekanini jiddiy o'ylab ko'ring. Shunda ortiqcha ovoragarchilikning oldini olgan bo'lasiz. Haftaning ikkinchi yarmi ish faoliyati bilan bog'liq kelishuvlarni amalga oshirish uchun maqbul vaqt.

Parizod. Atrofingizdagi ba'zi odamlar bilan munosabatda muammolar yuzaga kelishi mumkin. Katta ahamiyatga ega bo'lgan jiddiy loyihalarga hozircha qo'l urmaganingiz ma'qul. Ammo uy ishlari va tashvishlarini hal etishni aslo ortga surmang.

Tarozi. Haftaning birinchi yarmida og'ir yoki davomli mehnatdan imkon qadar yiroq turing. Chunki bu vaqtda salomatligingiz pand berishi mumkin. Keyingi kunlar moliyaviy daromad va ish faoliyatidagi o'sishni va'da qilmoqda. Dam olish kunlarini oila davrasida yoki tabiat qo'ynida o'tkazishga harakat qiling.

Chayon. Bu davrda faqat o'zingiz uchun maqbul va yoqimli bo'lgan ishlar bilan shug'ullanib, qolganini keyingi hafta rejasiga kiriting. Faoliyat yuritayotgan joyingizda ish yuklamasini orttirishlari mumkin. O'z ustida ishlash, tajriba orttirish uchun qulay davr. Ijod qilish, yaratish va barpo qilishga qaratilgan sa'y-harakatlar bu haftada ijobiy natija beradi.

O'qotar. Hafta boshida yaxshi kayfiyat va har bir ishda muvaffaqiyat sizga yor bo'ladi. Ikkinchi kuni biznesga oid turli takliflarni qayta ko'rib chiqishga, imkon qadar qo'shimcha daromad manbaini izlashga harakat qilib ko'ring. Dam olish kunlari oila a'zolari bilan nizoga bormaslikka harakat qiling.

Tog' echkisi. Oilaviy munosabatlarga putur yetmasligi uchun jahl va g'azabga erk bermay, aql bilan ish yuriting. Yaqinlaringizning ko'nglini og'ritishdan imkon qadar yiroq turing. Bu shunchaki o'tkinchi davr bo'lib, tez orada hammasi iziga tushib ketadi. Bu hafta yirik sarf-harajatlarni chetga surib turing.

Qovg'a. Har qanday ishda to'siqlarga uchrashingiz mumkin. Kutilmagan natijalarga tayyor turing va zarurat tug'ilganda yordam so'rashdan chekinmang. Atrofdagilarga nisbatan va yangi do'st tanlashda ehtiyotkor bo'ling. Faqat shundagina ishdagi ko'pgina masalalarning hal etilishi muvaffaqiyatli kechadi.

Baliq. Ayni dam hayotingizda unumli va jadal rivojlanish jarayoni ketmoqda. Eski qarashlarni o'tmishda qoldiring. Tanqidni xolislik bilan qabul qiling, yo'l-yo'lakay xatolarni tuzatib ketishga o'rganing. Birgalikda samarali ishlarni amalga oshirish uchun yaqinlaringiz bilan kelishib qaror qabul qilishga odatlaning.

DUNYO TAN OLGAN SAN'ATKOR

Qo'shiq – insonning eng yaqin yo'ldoshlaridan biri. U dillarga ilhom, ko'ngillarga jo'shqinlik baxsh etadi. Har bir yangrayotgan qo'shiqning inson his-tuyg'ulariga ta'sir etuvchi joziba kuchi bo'ladi. Oldindan belgilab berilgan yo'l va uslubda qo'shiqni har bir kishi ham kuylayverishi mumkin. Ammo uni odamlarga yoqadigan, o'zgacha ovoz va nafosat bilan kuylash boshqacha.

Kuylayotgan qo'shig'ini maftunkor va jozibador qilib aytish birinchi galda san'atkorning iste'dodiga bog'liq. O'zining shirali va jarangdor ovozi bilan xalq mehri va olqishiga sazovor bo'lgan bastakor, shoir, hofiz Komiljon Otaniyozov sahnada, shinavandalar oldida o'ta kuchli mas'uliyatni his qilgan san'atkorlardan biri bo'lgan.

1949-yilda «Xorazm» ashula va raqs ansambli tashkil etiladi va unga badiiy rahbar qilib Komiljon Otaniyozov tayinlanadi. Ansamblda Madrahim Yoqubov (Sheroziy), Hojixon Boltayev, Vahobjon Fayozovlar faoliyat yuritishgan. O'zbekiston xalq artisti Gulsara Yoqubova o'sha damlarni shunday eslaydi: «O'rozgul G'oiyova, Rajabbibi Boyjonova, Onabiya Ochilova, Roziya Otajonova hamda Gavhar Matyoqubovalar «Lazgi»ga o'ynaganda, ularning oldiga tushadigan raqqosalar topilmasdi. Raqqosalar raqsga tushishlaridan oldin Komiljon Otaniyozov qanday to'g'ri raqsga tushish kerakligini ko'rsatib berardi. Har bir raqqosa tomoshabin oldiga chiqishidan oldin o'zini qanday tutishi, kiyimlaridagi har bir detallarigacha ahamiyat beradigan inson bo'lgan».

Respublikamizning barcha viloyat va tumanlarida «Xorazm» ashula va raqs ansambli konsert safarlarida bo'lgan. Ayniqsa, Farg'ona vodiysida yashovchi O'zbekiston xalq artistlari Jo'raxon Sultonov, Ma'murjon Uzoqov, Fattohxon Mamadaliyev, Tavakkal Qodirovlar Komiljon Otaniyozov boshchiligidagi ansamblning chiqishlarini davomli qarsaklar bilan kutib olishgan. Komiljon Otaniyozov «Dog'man» nomli qo'shig'ini ijro

etganda, O'zbekiston xalq artisti Tavakkal Qodirov yonlariga kelib, shu qo'shiq mening ovozimga tusharkan, uni menga o'rgating, deganlari bitiklarga muhrlangan.

XX asr Xorazm qo'shiqchilik san'atining buyuk namoyandasi O'zbekiston, Turkmaniston va Qoraqalpog'iston xalq artisti Komiljon Otaniyozov bir qator xorijiy mamlakatlarda, jumladan, Xitoy Xalq Respublikasi, Hindiston, Birma, Eron, Afg'oniston va Turkiya davlatlarida xizmat safarida bo'lib, katta olqishlar olgan.

Ayniqsa, Hindistonda bo'lgan safarda Komiljon Otaniyozov qo'shiqlarini eshitgan hind xalqi ularga minnatdorlik sifatida fil sovg'a qilishgan. Saxovatpesha Komiljon Otaniyozov ushbu filni Toshkent hayvonot bog'iga sovg'a tariqasida taqdim etgan. Turkiya davlatidagi safarda esa Komiljon Otaniyozovning jarangdor ovozini eshitgan muxlislar bunday ovoz borligiga ishonishmagan va hatto uning tomog'ini tekshiruvdan o'tkazishgan.

1959-yilda Komiljon Otaniyozov rahbarligidagi «Xorazm» ashula va

raqs ansambli Moskvada o'tkazilgan «O'zbek san'ati va adabiyoti kunlari»da qatnashgan. Uning san'atiga mahliyo bo'lgan rahbariyat san'atkorni «Hurmat belgisi» ordeni bilan taqdirlagan.

Men mustaqilligimizning dastlabki yillarida MTRKning O'zbekiston radiosida qishloq xo'jaligi xodimlari uchun «Dala sohiblari, sizlar uchun» hamda ichki ishlar organlari YPX xodimlari uchun «Oq yo'l» eshittirishlariga mualliflik qildim va muxbir bo'lib faoliyat yuritdim. O'shanda bir kunda O'zbekiston radiosidagi xatlar bo'limiga minglab xatlar

kelib turardi. Shulardan 80–100 tasi Komiljon Otaniyozov, Otajon Xudoyshukurov, Ortiq Otajonov, Sherali Jo'rayev, Ma'murjon Uzoqov, Jo'raxon Sultonovlarning nomlariga yo'llangan xatlar edi. Bundan tashqari, MTRK «Telefilm» studiyasi tomonidan tasvirga olingan 30 daqiqalik film-konsert televideniya berib turilardi. Hozirgi kunda O'zbekiston radiosining oltin fondida Komiljon Otaniyozovning 50 dan ortiq qo'shiqlari saqlanmoqda va efirga uzatib kelinmoqda.

Har yili 20-iyul sanasida Komiljon Otaniyozovning Yakkasaroy tumanidagi Beshyog'och mahallasi hududida joylashgan uyida Qoraqalpog'istonda xizmat ko'rsatgan artist Karimboy Rahmonov bilan Safar og'a Olimboyevlar xalqimiz sevgan san'atkorga bag'ishlangan xotira kechasi tadbirlarini muntazam ravishda o'tkazib turishgan.

Po'lat XUDOYBERGANOV, O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi.

MUASSIS:

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI**

Bosh muharrir –

polkovnik

Bernora SADIKOVA

Bosh muharrir o'rinbosarlari –

podpolkovnik Azizjon FAYZIYEV
kapitan Aziza BOHODIROVA

Mas'ul kotiblar –

Jahongir SHAROFBOYEV
Erkin SATTOROV

Navbatchilar –

Sarvar SOBIROV
Radik TUMPAROV

Sahifalovchilar –

Zokir BOLTAYEV
Ilhom JUMANOV
Akbar BOLTAYEV

Fotomuxbirlar –

Abu KENJAYEV
Ikrom HASANOV

TELEFONLAR:

71-231-33-88;

Faks: 71-231-40-05.

Obuna masalalari bo'yicha:

71-231-38-74;

97-420-89-24

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

ISSN 2010-5355

Tahririyat hisob raqami
h/r 23402000300100001010.

Bank kodi 00014.

O'zbekiston Respublikasi
Iqtisodiyot va moliya
vazirligi g'aznachiligi.

Shaxsiy h/v
470010860262877031101179001
STIR 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'l-
yozma va suratlar egasiga
qaytarilmaydi.

Nashrimizdan ko'chirib bosil-
ganda manba ko'rsatilishi shart.
Gazeta tahririyat kompyuter
markazida terildi va sahifalandi.

«Kolorpak» MCHJ
bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: 100206
Yunusobod tumani,
Yangishahar ko'chasi 1^a-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti Administratsiyasi
huzuridagi Axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi
tomonidan 2020-yil 13-yanvarda
0120-raqam bilan ro'yxatga
olingan.

Buyurtma №2364.

Bosilish – ofset usulida.
Bichimi – A3. Hajmi – 6 bosma
taboq. 45084 nusxada chop etildi.

Obuna raqamlari:

Yakka tartibda – 180.
Tashkilotlar uchun – 366.
Bosishga topshirish vaqti – 22.00.
Bosishga topshirildi – 21.00.
Sotuvda kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ:

**100070, Toshkent shahri,
Shota Rustaveli 1-berk
ko'chasi 9-uy.**